

תפ"ח 35471/08/20 - מדינת ישראל נגד יזן גאבר ע"י

בית המשפט המחוזי בירושלים

14.12.2022

לפני כב' השופטים א' דראל - סגן נשיא, א' אברבנאל, ח' זנדברג

תפ"ח 35471-08-20 מדינת ישראל נ' גאבר

בעניין:

מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד נועה עזרא-רחמני

המאשימה

נגד

יזן גאבר ע"י ב"כ עו"ד דוד ברהום

הנאשם

הכרעת דין

השופט א' דראל - סגן נשיא:

כתב האישום

1. נגד הנאשם הוגש כתב אישום, שבו הוא מואשם בביצוען של העבירות הבאות: רצח - לפי סעיף 300(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: **חוק העונשין**), רכישה והחזקת נשק - לפי סעיף 144 (א) לחוק העונשין, נשיאה והובלת נשק - לפי סעיף 144 (ב) לחוק העונשין, ירי מנשק חם באזור מגורים - לפי סעיף 340 (ב)(1) לחוק העונשין, ושימוש ברכב ללא רשות - לפי סעיף 413ג' סיפא לחוק העונשין.

2. לפי תיאור העובדות שבכתב האישום שרר סכסוך בין הנאשם ובני משפחתו לבין המנוח ע'אזי מוהלווס, יליד 4.1.1969 (להלן: **המנוח**) ובני משפחתו של המנוח. שלושה חודשים טרם האירוע נושא כתב האישום רכש הנאשם רובה סער מסוג M-16 ותחמושת תמורת ₪ 49,600, ובדק שהרובה תקין באמצעות ירי באוויר של מספר כדורים. הנשק הוחזק בביתו של הנאשם בכפר עקב. יומיים לפני האירוע נושא כתב האישום, בעקבות התלהטות הסכסוך בין המשפחות, העביר הנאשם את הנשק והתחמושת לרכב מסוג "סיטרואן" שבו השתמש (להלן: **רכב הנאשם** או **הסיטרואן**).

3. ב-26.7.2020 בסמוך ל-13:30, הנאשם נהג ברכב הסיטרואן בכפר עקב, כאשר הנשק -עמו ברכב. לנאשם התלוו אחייניו מחמד דאר חמדאללה (להלן: **מחמד**) יליד 2002 וא' קטין יליד 2003 (להלן: **א'**).

4. באותה שעה נסעו המנוח, אשתו ובתו ברכב מסוג "מאזדה" (להלן: **רכב המנוח** או **המאזדה**). השלושה הגיעו אל סמוך לביתם ואז ירדו מרכב המאזדה, והורידו את החפצים שקנו קודם לכן. הנאשם שנסע ברכב

הסיטרואן עבר בסמוך למנוח, הבחין בו, וירה באוויר מספר פעמים. לאחר הירי באוויר, הנאשם נמלט כשהוא ממשיך לנהוג במהירות ברכב הסיטרואן, ופנה שמאלה לרחוב אסאמה בן חרת'ה.

5. בתגובה לירי מצדו של הנאשם, המנוח התרגז, נכנס לרכב המאזדה בגפו והחל לנסוע במהירות אחר רכב הסיטרואן. לאחר נסיעה של כ-80 מטרים נחסם רכב הסיטרואן, בשל כך שרכב אחר, מסוג "יונדאי" (להלן: **היונדאי**), נסע מולו ונעצר - וכך חסם רכב היונדאי את דרכו של רכב הסיטרואן ומנע ממנו להתקדם. היונדאי נהגה גב' מייסון חרבאווי (להלן: **מייסון**), ועמה הייתה בתה הקטינה. הנאשם, שנאלץ לעצור את רכב הסיטרואן, ירה דרך חלון הרכב, וצעק לעבר מייסון שתיסע לאחור עם רכב היונדאי (מתוך רצון שכך יתאפשר לו להמשיך בנסיעה עם רכב הסיטרואן ולעזוב את המקום). מייסון החלה בנסיעה איטית לאחור בעוד הנאשם עצר את רכב הסיטרואן ויצא ממנו כאשר הוא אוחז בנשק.

6. באותו שלב, התנגש רכבו של המנוח, רכב המאזדה, בחלק האחורי של רכב הנאשם, רכב הסיטרואן, ונעצר. כריות האוויר ברכב המאזדה נפתחו.

7. הנאשם שיצא מרכב הסיטרואן, כיוון את הנשק לעבר רכב המאזדה וירה מספר פעמים בעודו מתקרב לרכב המאזדה. הירי נעשה לעבר חלקו הקדמי של הרכב ולעבר דלת הנהג, וזאת בזמן שהמנוח ישב במושב הנהג ברכב המאזדה.

8. כתוצאה מהירי, חדרו לרכב המאזדה ארבעה קליעים שאותם ירה הנאשם מהנשק. אחד מהקליעים חדר ללבו של המנוח וגרם למותו.

9. מיד לאחר הירי הנאשם התקרב לחלון שלצד מושב הנהג של רכב המאזדה, הסתכל לתוכו, ולאחר מכן, התרחק מרכבו של המנוח, בעודו יורה באוויר ומכוון את הנשק. בשלב זה התיישב הנאשם ברכב היונדאי (של מייסון), עם אחייניו, מחמד וא', והשלושה נמלטו מהמקום כשהם נוסעים ברכב היונדאי. הנאשם שהה אצל קרוביו במחנה הפליטים שועפאט ובמחנה הפליטים ענאתה עד שהסגיר את עצמו למשטרה.

התשובה לאישום

10. בא כוח הנאשם הגיש תשובה מפורטת לכתב האישום ובה מיקד את יריעת המחלוקת. בפתח התשובה הוא פרט את התשובה "על רגל אחת": הנאשם כפר בכך שירה במנוח, כפר בכך שהמית את המנוח ומכל מקום כפר בכך שהתכוון להמיתו.

11. לצד זאת, הנאשם הודה בירי, אך טען כי פעל מתוך הגנה עצמית. אשר לעבירות הרכישה והנשיאה של הנשק, הנאשם הודה בהן, אך טען כי ככל שיזוכה מהאישום ברצח, עומדת לו הגנה מן הצדק. לגבי העבירה של שימוש ברכב ללא רשות, הנאשם הודה שביצע אותה אך טען להגנת הצורך.

12. בפירוט התשובה אישר בא כוח הנאשם כי אכן היה סכסוך בין המשפחות אך לטענתו דווקא למשפחת מוהללוס, משפחתו של המנוח, היה אינטרס לפגוע בנאשם ובבני משפחתו, על רקע נישואיו של הנאשם לבת משפחת מוהללוס ומה שהתרחש במסגרת אותם נישואים.

13. בא כוח הנאשם אישר שהנאשם רכש נשק מסוג M-16 תמורת הסכום שצוין בכתב האישום. הוא הסביר את קניית הנשק ברצונו של הנאשם להגן על עצמו, נוכח כוונתם של בניו של המנוח לירות עליו כפי שאף אירע קודם לכן.

14. עוד נטען בתשובה כי בני משפחת מוהללוס חשו שנאה יוקדת לבני משפחת ג'אבר, וכי יומיים לפני האירוע נושא כתב האישום, התנפלו בניו של המנוח ועמם אחרים מבני משפחת מוהללוס על אחיו של הנאשם, סלאח, על אחותו שירין ועל ילדיה של שירין, שברו את שמשות הרכב, תקפו את סלאח במקלות ואגרופים וירו באוויר. לאחר אירוע זה העביר הנאשם את הנשק אל הרכב, וזאת מחשש להתקפה חוזרת מצד בני משפחת מוהללוס.

15. בא כוח הנאשם אישר, שהנאשם נסע ביום האירוע ברכב הסיטרואן בכפר עקב עם הנשק לצדו, אך טען שהנשק לא היה טעון. הוא הסביר את נטילת הנשק ברכב בחשש מפגיעה מצד בני משפחת מוהללוס. הנסיעה הייתה בלוויית אחייניו מחמד, וא', והיא נועדה כדי להביא בגדים לאחותו, שירין, ולילדיה מדירתם (שנמצאת בקרבת בית משפחת מוהללוס). בסופו של דבר השלושה, הנאשם, מחמד וא', לא לקחו את הבגדים בשל ירי שהופנה לעברם, במהלך הדרך, ובשל כך שהמנוח התנגש עם רכבו ברכבם בעת שנמלטו על נפשם.

16. גרסת הנאשם היא כי הוא עבר ליד בית המנוח בדרך לבית אחותו, ואז הומטרה לעברו אש, ככל הנראה ממרפסות או מחלונות, בעוד המנוח נוהג אחריו ברכבו באקט של רדיפה. בשלב מסוים נחסם רכב הסיטרואן על ידי רכב היונדאי, והנאשם ירה באוויר בעודו ישוב וצעק למייסון, נהגת היונדאי, לחזור לאחור, וזאת מתוך מצוקה אמיתית ורצון להימלט.

17. הנאשם יצא מהרכב, לאחר שהבין כי לא יוכל להתקדם בעקבות החסימה שיצר רכב היונדאי, ומיד לאחר מכן התנגש המנוח ברכבו של הנאשם בעוצמה. רכב הסיטרואן כבה ולא ניתן היה להמשיך לנסוע בו.

18. אשר לאירוע הירי נכתב בתשובה כי "הנאשם מודה כי מתוך בהלה יצא עם הנשק וכיוון אותו לעבר מי שהתנגש בו זה עתה, המנוח". הנאשם כפר בכך שירה לעבר המנוח, והוסיף שחשש מירי מצד מי שבאו מאחור, בשל כך שנורה עוד בכניסה לרחוב. לטענת הנאשם "רגע לפני שנמלט עם אחייניו מהמקום, הנאשם ירה באוויר, ולא לעבר המנוח, אבל בכיוון שממנו בא הרכב של המנוח כדי להבריח אנשים שבאו בעקבותיו" [ההדגשה הוספה - א.ד.]. הנאשם כפר בכך שהמנוח היה בחיים בשעה שהנאשם יצא מהרכב שלו, ובתשובה נטען שהמנוח נורה עוד בטרם התנגש בנאשם וכי זו הסיבה להתנגשות בין רכב המנוח לרכבו של הנאשם. הנאשם כפר בכך שירה קליעים שחדרו לרכבו של המנוח, בכך שירה במנוח ובכך שהמית את המנוח.

19. לצד טענה זו טען בא כוח הנאשם כי אם בית המשפט ימצא שהנאשם הוא זה שירה את ארבעת הקליעים וקיים קשר סיבתי בין קליע אחד לבין מותו של המנוח, המדובר בירי שנועד להבריח את מי שבאו בעקבות המנוח לפגוע בנאשם, ונוכח ההתנהגות התוקפנית של המנוח, חל הסייג של הגנה עצמית ומכל מקום לא הייתה לנאשם כוונה להמית.

20. ככל שהנאשם יזוכה מעבירת הרצח, נטען לקיומה של הגנה מן הצדק ביחס לעבירות הנשק, שכן לולא הנשק, היו הנאשם ואחייניו עוברים ליניץ'. הנאשם לא חלק על כך שברח מהמקום, וטען להגנת הצורך.

השאלות העומדות להכרעה ומסכת הראיות

21. אין מחלוקת בין הצדדים על כך שהאירועים התרחשו בצהרי יום 26.7.2020. עוד הוברר כי אין המדובר באירוע שתוכנן מראש אלא באירוע שהתרחש במהלך נסיעת הנאשם ברכב הסיטרואן, נסיעת המנוח ברכב המאזדה אחריו, כאשר הנאשם נאלץ לעצור באותה נקודה (מבחינת המקום והזמן) רק בשל כך שרכב היונדאי חסם את המשך נסיעתו.

22. נוסף על כך אין מחלוקת כי הנאשם אכן הצטייד ברובה סער מסוג M-16, שהיה עמו ברכב, וכי במהלך האירוע הוא עשה שימוש ברובה וירה. השאלות העיקריות שיש להכריע בהן הן:

א. האם בזמן נסיעתו של הנאשם ברכב הסיטרואן, נורו עליו יריות בעת שעבר בצומת שבו ממוקם בית המנוח או שהנאשם הוא שירה שם בעת שעבר?

ב. האם הקליעים שירה הנאשם בשלב שבו הרכבים נעצרו והוא ירד מרכב הסיטרואן הם שחדרו לתוך רכב המאזדה, כך שאחד הקליעים חדר לגופו של המנוח?

ג. האם מותו של המנוח נגרם מאחד הקליעים שנורו מהרובה שבו ירה הנאשם, או שמותו נגרם מסיבה אחרת?

ד. האם הנאשם נרדף על ידי אחרים שהיו בזירת האירוע?

ה. האם לנאשם הייתה כוונה לגרום למותו של המנוח?

ו. האם עומדת לנאשם טענה להגנה עצמית?

23. לצד שאלות אלה עומדת לדיון אשמתו של הנאשם בעבירות הנוספות, אך דומה כי מקומו של הדיון בכך הוא בתום הדיון בשאלת אשמתו בהמתתו של המנוח.

24. הראיות שהביאה המאשימה להוכחת אשמתו של הנאשם, כללו סרטונים שמאפשרים נקודת מבט על תחילת האירוע ועל סיומו. באשר לעדים שהובאו ניתן לחלקם למספר קבוצות - אחת - מי שהיו עדים לשלב כזה או אחר באירוע או צילמו סרטונים; שנייה - בני משפחת המנוח שסיפרו על הסכסוך בין המשפחות, ועל האירועים שקדמו לירי, או מה שהתרחש לאחריו, והשלישית - בני משפחתו של הנאשם, שני אחייניו שהיו ברכב, ואחרים. לצד העדויות העובדתיות העידו חוקרי משטרה, אנשי מז"פ ורופאה משפטית. מטעם ההגנה העידו הנאשם וכן מומחה בתחום התחבורה.

סקירת תמונות וסרטונים

25. הראיות כוללות, כאמור, תמונות וסרטונים (אחד הסרטונים הוא ת/11 א' והאחרים כלולים כולם בת/67 א'). נפרט בקצרה על חלק מהם ועל עיקרי המידע הנלמד מהם. וכן נביא מספר תמונות כדי לסייע להבנת הזירה (תמונות אחרות יובאו בהמשך להבנת חוות הדעת):

א. תמונה שכלולה בת/67 א' וצולמה בידי עביר חוסייני, שממנה ניתן לראות את מנח הרכבים בעת ההתנגשות:

ב. ת/11 א' - סרטון שצולם לאחר האירוע בעת בדיקת הזירה בידי אנשי המשטרה וניתן ללמוד ממנו על צומת הרחובות, על הרחוב שבו אירע האירוע, על המרחקים ועל סביבת הרחוב (העסק לשטיפת מכוניות, הבית שנמצא בצד השני). ממדידת זמן ההליכה מקצה הרחוב אל עבר מקום האירוע ניתן להעריך את המרחק.

ג. סרט המכולת - מתעד את הצילום ממצלמה שהייתה ממוקמת במרחק מסוים מהאירוע ואפשרה לצפות על תחנת השטיפה ועל הגעת רכב היונדאי; עצירת רכב הנאשם, יציאתו מתוך הרכב כשהנשק בידו ולאחר מכן הבריחה (כאשר רכב המנוח ומה שהיה בקרבתו אינו מצולם).

התמונות הבאות מקפידות מתוך הסרטון את עמידת הנאשם עם הנשק בידו:

ד. סרטון רשתות 4 - שמתאר ממבט-על את השלבים המאוחרים יותר וניתן לראות בו את הליכתו של הנאשם לעבר רכב המנוח ואת המבט לעבר הרכב, שבו המנוח, לאחר הירי, וכן את הבריחה של הנאשם ואחייניו מהמקום (התמונה מקפידה מתוך הסרט את עמידת הנאשם ליד רכב המאזדה):

ה. סרטון מסך משולב - שמאחד סרטונים למסך אחד בהתאמה לזמנים השונים (לאחר האירוע).

26. ראייה נוספת, שההגנה חולקת על נכונותה, נוגעת למדידת המרחק בין הצומת שבו בית המנוח לבין מקום עצירת הרכבים (במסגרת ת/75):

העדים

27. נפתח בסקירת עדותם של עדי הראייה לאירוע, ולאחר מכן נפנה לסקירת העדויות של העדים האחרים והמומחים מטעם התביעה, עדות הנאשם ועדות המומחה מטעם ההגנה.

עדי הראייה

עדות מוראף יעקב

28. העד הוא נער בן 17 ושהה בעת האירוע בעסק לשטיפת רכב שממוקם בסמוך למקום שבו עצרו הרכבים (הוא עבד בעבר באותו עסק אך הפסיק לעבוד לפני אותו יום). הוא עסק בשטיפת שטיח, שמע קול של ירי, יצא ועמד ליד הברז של השטיפה, ואז ראה את הנאשם מול הרכב.

29. את שאירע הוא תיאר כך: "והוא היה יורה ... הרכב" (עמ' 30, ש' 25-27, במקור היה התמלול 'בתוך הרכב' ואולם הוסכם על הצדדים כי המילה אינה נשמעת היטב והיא תוקנה למילה לא ברורה בהודעה המוסכמת בדבר תיקון הפרוטוקול). בהמשך לכך הוא הדגים את האופן שבו עמד הנאשם וציין כי שמע כדור אחד "פחות או יותר" (עמ' 31, ש' 20-25). לאחר שזכרנו רוענן הוא אישר שמספר היריות היה 15 (עמ' 32, ש' 17-18). הוא שב ואמר שראה את הנאשם: "הוא ירד מהרכב ובא ליד אבו איאד מהלוס [המנוח], הוא הסתכל עליו והוא ניסה להפעיל את הרכב ולא הצליח והוא כבה, אז הרכב לא הצליח להפעיל אותו, אז הוא לקח את הרכב של האישה והלך" (עמ' 32, ש' 24-26). בהמשך עדותו אמר שראה את הנאשם יורה באוויר (עמ' 33, ש' 3).

30. בתשובה לשאלות באת כוח המאשימה הבהיר העד כי הנאשם היה מחוץ לרכבו וכי "היה הולך לכיוון הרכב של אבו איאד" [המנוח - א.ד.]. (עמ' 34, ש' 28). בתשובה לשאלת בית המשפט הוא אישר כי הנאשם הוא שירה את 15 הכדורים שאותן העד אמר שראה שנורו (עמ' 35, ש' 31-32), וכי לא ראה אדם אחר שיורה, עד לאחר שהנאשם עזב את המקום (עמ' 36, ש' 1-8). אשר לכיוון שאליו נעשה הירי, העד אמר כי הנשק היה מכוון לאוויר (עמ' 36, ש' 28), והוא הוסיף כי הירי נעשה "ברגע ש-יוזן הולך לכיוון של אבו איאד" (עמ' 37, ש' 32). בעת שהתייחס אל הירי החווה

העד את ידו כלפי מעלה (עמ' 38). הוא שלל את האפשרות שילדיו של המנוח היו באזור הירי בזמן שהירי בוצע (עמ' 39-40).

31. עם זאת בהמשך החקירה הראשית הוא הוסיף כי "ברגע שהוא ירה על הרכב, אני לא הסתכלתי עליו בגלל שהיה שטיח על הגדר ולא הצלחתי לראות" (עמ' 41, ש' 3-4).

32. בחקירה הנגדית העד הבהיר שלא ראה את הנאשם יורה לעבר ועל המכונית של המנוח, כפי שאמר במשטרה (עמ' 43, ש' 17-21), ושב ואמר שבעת שראה את הנאשם, האחרון כיוון את הנשק לשמיים (עמ' 45, ש' 8-9). הוא הדגים את הירי כאשר ידו בניצב לקרקע ומופנית לכיוון האוויר (עמ' 46, ש' 13).

עדות עודאי בד

33. המדובר בעובד של תחנת השטיפה. הוא תאר ששמע קול של ירי וקול התנגשות של מכוניות, בעת שהיה בתוך מתחם השטיפה, עמד בכניסה למשרד ושוחח בטלפון (עמ' 193, ש' 13). במסגרת ריענון זיכרון הוא שלל את אמירתו במשטרה כי ראה את הירי וטען ש"לא ראיתי שהוא יורה על בן אדם, ראיתי שהוא אוחז ברובה וחזרתי" (עמ' 194, ש' 1). הוא הדגים את אחיזת הרובה כתנועת ידיים כלפי מעלה כאשר יד אחת גבוהה מהשנייה (עמ' 194, ש' 4). הוא שב על גרסתו שלא ראה את הירי, אלא רק את האחיזה ברובה (עמ' 195, ש' 6-8). כאשר הושמעו לו הדברים שאמר במשטרה, ובהם האמירה: "אני ראיתי אותו הולך כאילו לכיוון המכונית של אבו איאד", הוא השיב "נכון הוא הלך לכיוון הרכב של אבו איאד וחזר עוד פעם. זה מה שראיתי" (עמ' 197, ש' 3). הוא לא זכר את הדברים שאמר לחוקר ולפיהם ראה את הנאשם יורה מעל הראש שלו וטען כי הוא לוקח תרופות ושוכח הרבה (עמ' 197). מכל מקום הוא אישר כי זכר טוב יותר בעת מסירת ההודעה במשטרה וכי "הכל היה אמת" (עמ' 198, ש' 1-4).

34. המאשימה הגישה את הודעתו של העד, תמלול חקירתו ואת התקליטור (ת/83, ת/83א') והיא מבקשת להעדיף אותה לפי סעיף 10א' לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971 (להלן: **פקודת הראיות**). לטענת המאשימה העד סתר את דבריו במשטרה והכחיש אותם מספר פעמים, וזאת על אף שזיהה את קולו כמי שאומר את הדברים, וניכר היה כי אינו רוצה למסור עדות מלאה בבית המשפט. אף התנאים האחרים לקבלת ההודעה מתקיימים, והיא מתחזקת בראיות האחרות.

35. בא כוח הנאשם טען כי אין לתת עדיפות להודעתו במשטרה, שכן היא כוללת גרסאות סותרות (לעניין כיוון הירי), חלק מהטענות בהודעה מופרכות (הפגיעה בג'יפ), טענתו לקושי בשדה ראייה, וסתירה בין ההודעה לבין הסרטון). לזאת יש להוסיף את הסברו כי היה לחוץ בעת מסירת ההודעה ונלחץ.

36. לאחר בחינת טענות הצדדים מצאתי שיש לקבל את הודעתו של עודאי בד מכוח סעיף 10א' לפקודת הראיות. קבלת הודעת חוץ של עד מכוחה של הוראת סעיף 10א' לפקודת הראיות מחייבת עמידה בשלושה תנאים: הראשון, מתן האמרה הוכח במשפט; השני, נותן האמרה הוא עד במשפט וניתנה לצדדים הזדמנות לחקרו; השלישי, העדות שונה, לדעת בית המשפט, מן האמרה בפרט מהותי, או העד מכחיש את תוכן האמרה או טוען כי אינו זוכר את

תכנה.

37. תנאים אלה מתקיימים בעניינו. אין מחלוקת שהודעתו של עודאי במשטרה תועדה והוגשה; הוא העיד במשפט וניתנה לצדדים הזדמנות לחקרו; ובאשר לתנאי השלישי, בחינת עדותו של עודאי והשוואתה להודעתו במשטרה מלמדת שקיים שוני מהותי באופן בו תיאר את הירי של הנאשם - בעוד בהודעתו מסר שראה את הנאשם "יורה על הבנאדם" בעדותו הוא הכחיש שבכלל ראה את הנאשם מבצע ירי.

38. בשל הפער בין הגרסאות הושמעה לעד הקלטת דבריו. העד זיהה את קולו, אך עמד על גרסתו לפיה לא ראה את הנאשם מבצע ירי; אולם, לא סיפק הסבר לדבריו בחקירה (עמ' 196, שורות 11-18). מיד בהמשך, לאחר שהוסיף להישאל בעניין זה, שינה העד את גרסתו וטען כי אינו זוכר את הדברים שאמר לחוקר, אך מסר שבחקירתו זכר את הדברים וכל מה שאמר לחוקר היה אמת (עמ' 198, שורות 1-6). לכן, בכלל זאת - גם תיאור הירי של הנאשם - ומכאן שגם לדבריו יש להעדיף את הודעתו על עדותו.

39. בא כוח הנאשם טען לקשיים שונים העולים מהודעתו של העד, שבגינם אין לתת לה עדיפות על פני עדותו. לא ראיתי מקום לקבל את טענתו, שכן עיקרה של גרסתו של העד בהודעתו עולה בקנה אחד עם מארג הראיות הכולל: העד תיאר נכונה שהנאשם החזיק בידו נשק ארוך (ולא קצר) ושזה היה הנשק היחיד בזירה - כפי שהעיד גם סנד עג'לוני; העד תיאר בהודעתו כיצד הנאשם הלך לרכבו של הנאשם לאחר הירי (עמ' 20, שורות 18-30) כפי שמופיע בסרטון; עדותו לפיה ראה את הנאשם יורה על הרכב תואמת את הודעתו של מוראף בה נמסרו דברים דומים וכן את דבריו של הנאשם לחיאת ג'אבר ולנהאד אדעיס - שאליהם אתיחס להלן. בדברים אלה יש גם כדי לענות על דרישות החיזוק הקבועה בסעיף 10א'(ד) לפקודת הראיות. אוסיף כי במהלך עדותו בבית המשפט ניכר היה שהעד חש אי נוחות רבה ואינו רוצה להעיד. כבר בתחילת עדותו כשנשאל איזו חולצה לבש בעת האירוע השיב: "לא זוכר, אני לא זוכר כל מה שהתרחש, לא זוכר" (עמ' 192) ובהמשך: "לא ראיתי כלום, אני לא זוכר את כל האירוע, את כל מה שקרה. תשאלי אותי מה אכלתי אתמול אני לא יודע, לא זוכר" (עמ' 193). לצד זאת, הוא ביקש מספר פעמים לקצר את עדותו בטענה שעליו ללכת לעבודה ברמאללה. דברים אלו ואחרים העידו על חוסר רצונו למסור גרסה בבית המשפט. לא נעלמו מעיני הטענות הנוגעות לפגיעה בג'יפ ולקושי שיש באמירה בעניין זה בהודעה, אלא שהדברים יכולים להתפרש גם לפי התזה שהציגה המאשימה ואין בכך כדי לפגום במסקנה כי יש להעדיף את ההודעה.

40. בהינתן כל אלה הגעתי לכלל מסקנה שיש להעדיף את הודעתו שנמסרה בסמוך לאירוע, מאשר גרסתו בעדות בבית המשפט שנמסרה בחוסר רצון.

41. בהודעה שנתן במשטרה מסר העד כי במהלך שהותו במתקן השטיפה, הוא ישב במשרד ושמע מכונית נכנסת במכונית, ולאחר מכן שמע קולות של ירי. הוא פרט כי לאחר ששמע מכונית פוגעת במכונית, הוא יצא החוצה, והסתכל "והוא ירה... הבחור ירה. הוא פגע בג'יפ של הבחורה, הבחורה פחדה. היא השאירה את הג'יפ בהילוך וברחה אלי פנימה, לשטיפה" (עמ' 4). בהמשך הוא אמר "אני ראיתי אותו יורה על הבן אדם" ואז חזר למכונית, נטל את הילדה שהייתה שם והכניס אותה פנימה. הוא הוסיף בהתייחסו לבחור שירה כי "הוא הלך אליו עוד פעם לראות אם הוא מת או לא..." וכן "הוא הלך לראות אותו אם הוא מת או לא". לאחר מכן עלו לג'יפ של הבחורה וברחו (עמ' 5). הוא לא ידע לומר כמה קליעים שמע והדגים את דרך החזקת הנשק על ידי הנאשם - "אני ראיתי אותו מחזיק רובה ככה (עמ' 19).

החוקר לואי חמוד כתב בהודעה את התשובה "אני ראיתי אותו מחזיק את הנשק מעל הראש כזה ויורה לעבר הרכב של אבו איימד" [המנוח] (ש' 111-112).

עדות סנד עג'לוני

42. מדובר בעד ראיה נוסף, לדבריו, שמע צעקות ואז ראה אדם עם נשק, תוך שהבהיר שלא ראה אדם נוסף שברשותו נשק למעט הנאשם (עמ' 147, ש' 12). הוא הדגים תנועת אחיזה בנשק כאשר הנשק פונה כלפי מעלה (עמ' 149). באשר להגעת בני משפחתו של המנוח למקום הוא אמר כי הדבר אירע בחלוף כחצי שעה (עמ' 152). נוסף על כך הוא העיד לגבי מצבו של המנוח ברכב, והסביר שהמנוח "לא היה על ההגה הוא היה אחורה" (עמ' 154, ש' 3).

עדות מחמוד חמודה

43. העד הוא קרוב משפחה של המנוח, ועבד כמוכר בחנות הסמוכה. לדבריו שמע קול של יריות, יצא החוצה וראה רכב בצבע שחור, כאשר בתוך הרכב נהג חמוש. הרכב התעכב מול דלת החנות בגלל שהיה גי'פ ממול ו"הבחור הזה [הנאשם] לא רצה לירות אבל הוא היה שם" (עמ' 54, ש' 24). הוא מסר ששמע ירייה אחת והוסיף "נראה לי הוא גם ירה ירייה אחת באוויר", אך מיד הבהיר כי לא ראה מישהו יורה (עמ' 55, ש' 5-8). הוא לא ראה אף אחד שיורה, אך שמע קול של יריות ואז נאמר שירו באבו-אימד (עמ' 56, ש' 11). אשר לילדיו של המנוח הוא אמר שהגיעו למקום לאחר חמש דקות (עמ' 58, ש' 25-26). בחקירה הנגדית הוא הבהיר שלא ראה אף אחד שירה, והוא אינו יודע כיצד ירו במנוח (עמ' 59, ש' 19-23).

עדות מייסון חרבאווי

44. מייסון היא נהגת רכב היונדאי, הרכב שנעצר בנתיב הנסיעה של הסיטרואן ובשל עמידתו נעצרו שני הרכבים האחרים: רכב הסיטרואן ולאחריו רכב המאזדה. לדבריה, היא הניעה את הרכב בכוונה לצאת לדרכה, ואז "פתאום ראיתי רכב שחור הגיע מולי. פנים אל פנים. ברגע שהגיע לכיוון שלי, ראיתי אותו שהוא התחיל לירות מהחלון" (עמ' 63, ש' 5-7). לאחר מכן הוא הכניס את הנשק בתוך הרכב והורה לה "תחזרי תחזרי" (עמ' 63, ש' 13). היא הבהירה כי בתחילת האירוע שניהם, היא והנאשם היו בתוך כלי הרכב והנאשם כיוון לעברה את הנשק דרך חלון הרכב (עמ' 64, ש' 1-3). היא נסעה לאחור ופגעה בחבית, ואז הרכב הכחול (רכב המאזדה) פגע ברכב השחור (רכב הסיטרואן) והרכב השחור פגע ברכב שלה. הנהג ברכב השחור [הוא הנאשם] ירד מהרכב, אך היא הייתה חרדה, פחדה להסתכל ונכנסה לתוך תחנת השטיפה (עמ' 64, ש' 17-21).

45. העדה אמרה שנורו יריות, אך לא ידעה לומר כמה, אלא רק שהיו יותר מירייה אחת (עמ' 65, ש' 8-9). עם זאת בחקירה הנגדית היא ציינה כי שמעה ירי אך לא ראתה דבר, למעט את האדם שנהג ברכב השחור [הנאשם - א.ד.], כשהוא מחזיק את הנשק ומכוון אליה (עמ' 67, ש' 20-26).

עדות אביר חוסייני

46. העדה הובאה לעדות בשל כך שצילמה סרטון ממרפסת ביתה. בעדותה הראשית היא נשאלה על היריות ששמעה. לאחר שזיכרונה - בכל הנוגע לדברים שמסרה למשטרה, לפיהם שמעה שלוש יריות בערך - רוענן היא אישרה כי הדבר אירע ובלשונה "כן, בערך, משהו כזה" (עמ' 76, ש' 22). היא אישרה את דבריה במשטרה שאת הירי שמעה לאחר ההתנגשות (עמ' 76, ש' 7-8). בחקירה הנגדית היא הבהירה שלא ראתה דבר אלא רק שמעה קולות של ירי, ואפילו חשבה שמדובר בזיקוקים (עמ' 80, ש' 1).

עדות מחמד אליאס דענא

47. העד מתגורר בבניין שלצדו נעצרו הרכבים, בקומה הראשונה (בקרב תחנת השטיפה). לדבריו בעת המקרה היה ישן, שמע צעקות ויצא מביתו ואז ראה את המנוח שכוב על הרצפה (עמ' 88, ש' 21- עמ' 89, ש' 2). לאחר מכן פונה המנוח ברכבו של העד לטיפול רפואי. הוא הוסיף שבטרם יצא מביתו שמע צעקות ויריות (עמ' 98, ש' 15).

עדות יחיא בדראן

48. העד הוא הבעלים של חנות הנמצאת בקרבת ביתו של המנוח. עדותו מתייחסת לשלב הראשון, שאירע ליד בית המנוח. הוא תאר כי הלך לכיוון ביתו, שמע קול של ירי וחזר, ואז ראה את המנוח אומר לאשתו לרדת מהרכב. לאחר מכן המנוח רדף אחרי הרכב (עמ' 114, ש' 1). הוא הוסיף ששמע קולות ירי תוך כדי הליכה (עמ' 114, ש' 12-13). עם זאת, מתוך העדות עלה כי אף שאמר שרכבו של המנוח רדף אחרי הרכב שממנו נורתה הירייה התברר שלא ראה את הדברים אלא רק שמע אותם (עמ' 116). בהמשך עדותו אמר שלאחר שהמנוח נסע עם הרכב, הוא שמע יריות, וזאת לאחר מספר דקות (עמ' 119, ש' 7-8). בחקירה הנגדית הוא אמר שאינו יודע מאיפה הייתה הירייה (עמ' 122, ש' 2-3).

עדות פראס בדראן

49. העד היה בחנות, אך מתוך עדותו ניכר היה כי אינו מעוניין להיות מעורב, וכי ניסה שלא לומר דבר, ועדותו נשענה על ריענון זכרונם מדברים שמסר במשטרה. עם זאת הוא אישר כי לאחר שהמנוח נסע עם רכבו מקרבת הבית, נשמעו יריות, ולאחר מכן הלך וראה את המנוח פצוע בתוך הרכב (עמ' 133). בעדותו הוא התייחס לשלב הראשון של האירוע ואישר כי 10-15 שניות לאחר ששמע ירי ראה את רכב הסיטוראן פונה שמאלה (עמ' 136-137).

עדויות אחייניו של הנאשם

עדות מחמד חמדאללה

50. מחמד הוא אחיינו של הנאשם והיה עמו ועם אחיו א' ברכב. הוא תאר כי הוא ישב במושב הקדמי בעת שהנאשם נהג ברכב. אחיו, א' היה במושב האחורי. בזמן שהרכב עבר בכיכר בסמוך לבית המנוח הייתה ירייה. המנוח היה ברחוב (עמ' 385). הוא לא ראה אם המנוח ירה לעברם (עמ' 386, ש' 2-3). בהמשך העדות הוא נזכר שהשלושה ישבו לפני הכניסה לשכונה, ואז שמעו ירי וברחו, מחשש שמקור הירי בסכסוך עם משפחת המנוח (עמ' 387). העד סיפר שאנשים רדפו אחריהם, וכי הנאשם ברח (עמ' 391, ש' 7-8). בשלב מסוים של חקירתו הסכימו הצדדים על הגשת

הודעתו חלף חקירה ראשית.

51. בהודעה (ת/88) סיפר מחמד על האירוע המוקדם יותר שבו הותקפו הוא ובני משפחתו על ידי בני משפחת מוהללוס, שגרמו לרכבם נזק. באשר למה שהיה באירוע נושא כתב האישום, הוא תאר שנסעו להביא בגדים מביתם וכי עברו ליד ביתו של המנוח ושמעו צעקות. הם ברחו, תוך שהבחינו בילד שנפגע, אך המשיכו בנסיעה. המנוח רדף אחריהם ברכבו ופגע ברכבם. לדברי מחמד שמעו יריות אך אינו יודע מי ירה. הוא ציין כי "ג'יפ הונדה צבע כסף חסם אותנו, היה בתוכו אישה. האישה לא הצליחה לחזור אחורה. זה בזמן שאבו איימד [המנוח] והאנשים רודפים אחרינו, יזן [הנאשם] הוציא את הנשק מהחלון שלידו וירה שלוש יריות, ואחר כך אבו איימד נכנס בנו" (ש' 280-282). הוא עמד על כך שראה אנשים שהיו רצים אחרי המנוח לכיוונם וכי הנאשם ניסה להפחיד אותם עם הנשק. מכל מקום לאחר שהנאשם ירה שלוש יריות בנשק, המנוח נכנס עם רכבו ברכבם, ואז העד התעלף, לדבריו, ולא ראה דבר.

52. בהודעה מאוחרת יותר (ת/89) הוא עומת עם גרסאות אחרות אך סרב להגיב. בין היתר הוא נשאל על האפשרות שרק לנאשם היה נשק, והוא היחידי שירה, והוא השיב לכך "אין לי תגובה" (ש' 67-69).

53. בחקירה נגדית הוא סיפר על אותו אירוע מוקדם יותר שבו פגשו אמו, אחיו ודוד שלו באנשים ממשפחת מוהללוס, ליד מכולת ומסעדה, ובני משפחת מוהללוס תקפו אותם ושברו את זכוכית כלי הרכב (עמ' 395, ש' 8-3). לדבריו "היה ירי, הם תקפו את המכונית והרביצו לסלאח ושברו לו את הרכב וירו גם" (עמ' 395, ש' 10). לאחר מכן עברו בני המשפחה לשהות בביתו של סלאח, אחיו של הנאשם, והנסיעה שבמהלכה התרחש האירוע נושא כתב האישום הייתה כדי להביא בגדים לביתו של סלאח (עמ' 395, ש' 26-27). במהלך אותה נסיעה נשמעו יריות, והוא ראה אנשים הרצים אחריהם. בעת שהרכב נעצר, הראש של העד נחבט ב"דש-בורד" והוא נשאר ברכב. הוא לא ידע להשיב לשאלה האם הנאשם ירה, שכן לדבריו לא היה ער, ואינו זוכר מתי יצא מהרכב (עמ' 396).

עדות א'

54. א' הוא אחיו הצעיר של מחמד, ואחיינו של הנאשם. גם הוא היה ברכב. הודעתו במשטרה הוגשה במקום עדותו הראשית. מתוך ההודעה (ת/90) נלמד כי השלושה נסעו לכיוון ביתם של שירין וילדיה, ועמדו לפנות שמאלה לכיוון הרחוב. בדרך ראו את המנוח, שעמד ליד הרכב שלו, והמשיכו לנסוע עד שהגיעו לשטיפת המכוניות ואז נאלצו לעצור כי רכב אחר חסם את כיוון הנסיעה שלהם. העד והנאשם צעקו לנהגת שתחזור לאחור, היא התחילה לנסוע אך פגעה במיכל שהיה מאחוריה. באותו שלב פגע בהם המנוח עם רכבו, והנאשם והעד ירדו מהרכב. העד ברח קדימה והנאשם החל לירות באוויר. העד שב לרכב כדי להוציא את אחיו, מחמד, שהיה מעולף, ואמר לו לברוח. הוא ראה את אחיו יוצא מהרכב וברח שוב לכיוון הג'יפ, ואז ראה את הנאשם עולה לרכב, והוא עלה עמו והם נסעו לבית הדוד שלו (עמ' 2).

55. הוא שלל את האפשרות שהמנוח ירה לעברם בעת שעברו ליד ביתו אך טען כי בעת שעצרו עם הרכב ולא היו יכולים להמשיך נשמעו יריות לכיוונם מצדם של בני משפחת מוהללוס.

56. בעדותו בבית המשפט הוא אמר שישב בספסל האחורי של הרכב, וכי בעת שעברו ליד בית המנוח

בתחילת הרחוב שמעו יריות, וראו אנשים שרצים מאחור עם כלי נשק (עמ' 401-400). לדבריו המדובר בילדיו של המנוח. כאשר רכבו של המנוח פגע ברכב שבו היו, הוא יצא מהרכב ביחד עם הנאשם. הנאשם לא ירה במנוח אלא ירה באוויר, ולאחר מכן לעבר אנשים שהגיעו מהמשך הרחוב והיו חמושים (עמ' 401).

57. בחקירה חוזרת עימתה באת כוח המאשימה את העד עם גרסתו במשטרה. החקירה הופנתה בעיקר לטענה כי התנהל מרדף מצד בני משפחת המנוח עוד לפני התאונה והירי. א' הוסיף שראה כ- 50-60 אנשים שהתקרבו, ובהם בניו של המנוח אחמד, איאד ומחמד. הוא הבהיר כי אותה אמירה נעשתה בתשובה לשאלת החוקר שיעריך כמה אנשים היו (עמ' 403). א' עומת עם ראיות אחרות ששללו את האמירה שהיו אנשים רבים שרדפו אחריהם.

העדים לעניין דברי ומעשי הנאשם לאחר האירוע

עדות חיאת ג'אבר

58. העדה היא דודתו של הנאשם, והיא סיפרה על התרחשויות מאוחרות לאירוע הירי. לדבריה הוריו של הנאשם הגיעו לביתה וסיפרו שאנשים אמרו להם לצאת מהבית שלהם (עמ' 338, ש' 23-25). כחצי שעה לאחר שההורים הגיעו, הגיע גם הנאשם. היא תיארה את הנאשם כ"מסכן, היה רועד, היה מפחד, היה בוכה, הוא לא ידע מה קרה לו, הוא אמר לי רוצים להרוג אותי" (עמ' 339, ש' 1-2). הוא הוסיף שמי שרדף אחריו הם משפחת מוהללוס. הנאשם התקלח, החליף בגדים ויצא (עמ' 339, ש' 10).

59. לעדה הוצגו הדברים שאמרה במשטרה ולפיהם הנאשם סיפר לה שירד מהרכב כדי לירות על הבחור ממשפחת מוהללוס (על רגליו) כשהוא יושב ברכב, וכי אכן ירה עליו וברח. היא הכחישה שאמרה את הדברים (עמ' 340, ש' 15-5). גם כאשר הוכרזה "עדה עוינת" ונחקרה נגדית היא שללה שאמרה את הדברים (עמ' 341).

60. עוד בעת החקירה ולאחר מכן בסיכומים ביקשה באת כוח המאשימה להעדיף את גרסת העדה במשטרה על יסוד סעיף 10א' לפקודת הראיות, וזו הוגשה (ת/87). המאשימה נסמכת על כך שמתן האמרה הוכח במשפט (עדות החוקר יוסף סואעד, שהעיד שהוא זוכר את הדברים שאמרה העדה, וכן מסר שרשם את דבריה ואף תיעד אותם אך התיעוד היה תקול - עמ' 456-463); העדה העידה וניתנה הזדמנות לצדדים לחקור אותה, וכי העדות שונה בפרט מהותי והעדה מכחישה את תוכן האמרה. באת כוח המאשימה הוסיפה כי אמרתה של גב' חיאת ג'אבר במשטרה מחוזקת על ידי יתר הראיות בתיק ובראשן אמרתו של נהאד ששמע את הדברים באותו מעמד, ועם ראשית ההודיה של הנאשם בחקירתו במשטרה. לטענתה נוכח הקושי המובן של העדה, דודתו של הנאשם, לעמוד בבית המשפט ולהפליל אותו, והסיכוי האפסי שהדברים שנרשמו מפיה לא נאמרו על ידה, יש להעדיף את האמרה במשטרה.

61. בא כוח הנאשם התנגד לקבלת ההודעה. הוא הפנה לכך שהנאשם שלל את האפשרות שאמר את הדברים שהעדה מסרה עליהם במשטרה, וכן הפנה לכך שההודעה לא הוקלטה ולא נכתבה בשפה הערבית.

62. עמדת המאשימה מקובלת עלי מנימוקיה. ההתרשמות מעדותה של גב' חיות ג'אבר הייתה כי היא אינה מעוניינת להרע לנאשם וחוששת מכך שאמרה דברים הפוגעים בהגנתו, בעוד שהעדות במשטרה ניתנה בסמוך לאירוע, ובטרם ידעה העדה מה פוגע בנאשם ומה אינו פוגע. כאן המקום לציין, כפי שאתאר בהמשך, כי בהיבט אחד האמירה של העדה על דברי הנאשם אכן יכולה לפגוע בהגנת הנאשם, אך בהיבט אחר האמירה דווקא יכולה לסייע לו. מכאן, שעל יסוד נימוקי באת כוח המאשימה, יש לקבל את ההודעה כראיה בהתאם לסעיף 10א' לפקודת הראיות.

63. בהודעה סיפרה חיות כי הנאשם הוא אחיינה, וכי בני משפחתו של הנאשם והוא הגיעו לביתה לאחר המקרה. היא תיארה כך דברים ששמעה מהנאשם כשהגיע לביתה: "יזן [הנאשם] אמר לי ברגע שראה את זה ירד לירות על הבחור ממשפחת מהלום כדי לירות על הרגליים שלו כשהוא יושב ברכב, יזן ירה עליו וברח לא יודע מה קרה בדיוק" (ש' 121-123).

עדות נהאד אדעים

64. העד הוא בנה של גב' חיות ג'אבר, הוא חברו וכן דודתו של הנאשם. הוא היה זה שדאג לבני משפחת הנאשם והביא אותם לבית קרובי המשפחה.

65. לאחר שאמר שאינו זוכר את הדברים שאמר לו הנאשם, רעננה באת כוח המאשימה את זכרונם מתוך הודעתו במשטרה והציגה לפניו כי אמר בהודעה שהנאשם ישב עם אמו, וביקש ממנה לסלוח לו על מה שקרה ואמר כי הדבר היה "לא בכוונה" (עמ' 345, ש' 30-32). העד שלל את הדברים וכן שלל את האפשרות שאמר ששמע את הנאשם אומר: "סליחה", וכן: "אם קרה משהו יותר גדול מזה תסלחי לי, לא עשיתי בכוונה" (עמ' 347, ש' 5-9). העד נשאל לגבי אמירות נוספות שאמר בעת שהיה עם השוטרים בדרכו למשטרה אך השיב שאינו זוכר. בהמשך הוא אמר שאכן אמר את הדברים שנרשמו אבל אלה אינם נכונים.

66. גם בעניין זה התבקשה קבלת הודעתו במשטרה מכוח סעיף 10א' לפקודת הראיות. המאשימה טענה כי מתן האמרות הוכח בידי החוקרים, ניתנה הזדמנות לחקור את העד, הוא סתר חלקים מהותיים מהן, וקיים להן חיזוק בראיות אחרות. אף בעניין זה קשה היה שלא להתרשם על הקושי שחש העד בעת שהעיד אל מול עיני בן דודו וחבר - הנאשם. לא נעלמו מעינינו הטענות בדבר הלחץ שהופעל עליו כדי למסור גרסה וכן הטענה כי הואשם בעבירה של סיוע לרצח ולכן נדרש להפליל את הנאשם ולומר דברים שאינם נכונים. זו אינה ההתרשמות מהדברים שאמר, ומכאן המסקנה שיש לקבל את אמרותיו כראיות קבילות.

67. בהודעה (ת/86) ובתמליל (ת/86 א') הוא סיפר על מספר התבטאויות של הנאשם. אחת ההתבטאויות הייתה על רקע תסכולו של הנאשם בשל החשש מפגיעה בו ובמשפחתו. לדבריו הנאשם אמר: "בסוף זה הסיפור שלנו יסתיים ברצח. זה הסיפור שלנו יסתיים או הם הורגים אותי או אני הורג אחד מהם", וכן ביקש מבני המשפחה "תסלחו לי על מה שקרה, וכך גם ביקש מאמו "תסלחי לי על מה שקרה, זה לא בכוונה".

68. אמרה נוספת של העד הייתה במהלך הנסיעה למשטרה (ת/85 א'). באמרה זו מתאר העד כי אמר

לשוטרים שהנאשם אמר "יריתי ונפטר הבנאדם". בעניין אחר, העד אישר כי הנאשם הוא שפנה לאחרים כדי שייקחו את הנשק מהבית (עמ' 354-355).

עדויות בני משפחת המנוח

עדות הייא מוהללוס

69. העדה היא בתו של המנוח. היא סיפרה שלפני האירוע נסעה עם הוריה לרכוש מוצרים לקראת חתונתו של אחיה, ואז חזרו אל ביתם. כאשר הגיעו לקרבת הבית, אמה ירדה ועמדה מול הכניסה לבניין בעוד היא ואביה, המנוח, הוציאו דברים מהרכב. באותו שלב הגיע הנאשם כשהוא ברכב, ירד מהרכב וירה כלפי מעלה (עמ' 419).

70. העדה אמרה שראתה את הירי לעבר המנוח בזמן ששני הרכבים עמדו (בשלב מאוחר יותר), וזאת על אף שהוברר כי עמדה במרחק ניכר ממנו.

71. הודעתה (ת/93) הוגשה. לפי התיאור שנתנה בדומה לעדותה, בעת שהיא והוריה חזרו מקניות, ועסקו בהורדת החפצים, הגיע רכב שחור ונעמד מאחורי אביה, המנוח. הנאשם יצא מהרכב וירה באוויר שלוש יריות. היא פנתה להתחבא וצעקה ואילו הנאשם נסע מהמקום עם הרכב. אביה אמר שהוא הולך להחנות את רכב המאזדה, אך היא ביקשה שלא ייסע. לפתע ראתה שהרכב השחור, רכב הנאשם, נעצר וכי רכבו של אביה נתקע בו. היא רצתה ללכת לראות מה קורה, אך אנשים החזיקו אותה. לדבריה "פתאום יזן יצא מהאוטו, הוא הוציא נשק כיוון אותו לאבא, ירה באבא שלי פעמיים ואז ירה צרור לשמיים" (ש' 23-25).

עדות איאד מוהללוס

72. איאד הוא בנו של המנוח, והודעותיו (ת/95, ת/96 ו-ת/97) הוגשו בהסכמה. איאד תאר בהודעתו כי היה בבית הוריו, בעת שההורים ואחותו היא נסעו לערוך קניות. הוא שמע מישהו יורה שני כדורים וירד למטה ואחד השכנים סיפר שמישהו ירה וברח.

הממצאים הפורנזיים והמדעיים

73. לצד העדויות העובדתיות הוגשו חוות דעת של מומחים מטעם התביעה שבחנו את הממצאים בזירה, ברכב, ובגופה.

עדות יאיר דלבר

74. רפ"ק יאיר דלבר הוא איש המחלקה לזיהוי פלילי. הוא משרת במשטרה 14 שנה, והוא בדק את זירת האירוע בכפר עקב, בדק את רכב הסיטוראן שנשרף, את רכב המאזדה, ואת רכב היונדאי וכן בדק פיסת מתכת שנמצאה. הוא תפס מוצגים וכן ביצע הדמיית קווי ירי במעבדה הניידת.

75. בדו"ח בדיקת זירה ומוצגים (ת/11) הוא פרט את המידע שהתקבל, את תיאור הזירה ואת הפעולות והממצאים, וכן את המוצגים שתפס. לדו"ח צורפו תמונות רבות שצולמו על ידו. באשר לפעולות ולמצאים ציין רפ"ק דלבר, בין היתר, את הימצאותם של ארבעה חורים של קליעים ברכב המאזדה: במכסה המנוע, בכנף גלגל קדמית שמאלית, ושני קליעים בדלת הנהג. כפי שניתן להתרשם מהתמונות הבאות (שכלולות בת/11).

76. כפי שניתן להתרשם מהתמונות, שניים מארבעת הקליעים (הקליעים שסומנו 3 ו-4) חדרו לתא הנוסעים של הרכב. רפ"ק דלבר ערך המחשה של דרך מעוף הקליע על ידי העברת מוט כפי שתועדה בתמונות הבאות:

77. לצד התמונות הוסרט גם סרט (ת/11 א) המתעד את זירת האירוע החל מבית המנוח בקצה הרחוב ועד המקום שבו אירע הירי.

78. בחקירתו בבית המשפט הוא הסביר שהוא זה שהשחיל את מוטות המתכת לחורי הקליעים, וכי הדבר נעשה כדי לשחזר את זווית הירי. בכדי לשפר את הדיוק מועבר המוט בין שתי נקודות אך המוט מבטא קו ירי ישר ולא קשתי. הוא העריך את טווח הטעות בין 5 מעלות ל- 7 מעלות (עמ' 173, ש' 20-30). הוא פרט את הפעולה שנעשתה בהחדרת המוטות כדי לשחזר את כיוון הירי, והסביר כיצד ניתן ללמוד מתוך התמונות על כך שקו הירי של הקליע שחדר דרך חור 3 מגיע לעבר מושב הנהג של הרכב (עמ' 174, ש' 1-5). רפ"ק דלבר שלל את האפשרות של ירי שבוצע ממרפסת או מגובה, וציין כי חורים 3 ו- 4 מלמדים על ירי במקביל לקרקע, ולכן ירי שהוא מלמעלה - למטה, מכיוון בניינים גבוהים, נראה סביר פחות (עמ' 174, ש' 32 - עמ' 175, ש' 3).

79. בחקירה הנגדית נדונה המשמעות שיש לייחס להימצאות חורים בגג הרכב. רפ"ק דלבר הבהיר שמצב הגג הקשה על קביעה והציע להיות זהירים (עמ' 179, ש' 30). באשר לשאלת הכיוון של הירי, האם נעשה מלמעלה למטה או באופן ישר. רפ"ק דלבר אישר שלחורים 3-4 יש מרכיב של "מלמעלה למטה" (עמ' 185, ש' 2) וכי מסלול הכדור הוא קשתי (עמ' 185, ש' 7-9). מכל מקום הוא הבהיר כי הזווית היא פונקציה של מרחק וגובה (עמ' 190, ש' 22-23). לשיטתו של רפ"ק דלבר התסריט של ירי ממרחק או מגובה אינו תואם את מיקום החורים ובלשונו "זה בטוח לא נראה מקומות עליונות של בניינים, זה יכול להיות משהו שהוא מאוד מרחוק שהוא מצא איזה חריץ בין בניינים ועבר את כל זה ונכנס, זה נראה לי קלוש אבל יכול להיות תיאורטית, מה שאני רואה בזירה באזור אם הירי הוא בין שני השערים האלה או הגדרות האלה אז זה נראה לי פחות סביר" (עמ' 190, ש' 15-18).

חוות הדעת של רפ"ק צבי רוזנברג

80. רפ"ק רוזנברג הוא קצין משטרה, ראש המעבדה הניידת - שלוחת ירושלים של המחלקה לזיהוי פלילי, ומומחה לחקירת זירה. הוא בדק את רכב המאזדה שבו נהג המנוח וערך חוות דעת (ת/26). בחוות הדעת הוא תאר את החורים שמהם נכנסו קליעים לרכב ותעד אותם בתמונות. כפי שניתן היה ללמוד מחוות דעתו של רפ"ק דלבר, גם לשיטתו של רפ"ק רוזנברג המדובר בארבעה חורים:

א. חור הנראה ככניסת קליע בחלקו הקדמי של מכסה תא המנוע המכופף;

ב. חור הנראה ככניסת קליע בכנף השמאלית קדמית;

ג. חור הנראה ככניסת קליע בדלת הנהג מעט מתחת לחלון שחודר את דלת הנהג ויוצא מהדופן הפנימית של דלת הנהג לכיוון תא הנוסעים;

ד. חור הנראה ככניסת קליע בדלת הנהג, שחודר את הדלת ויוצא מהדופן הפנימי.

81. לצד התיאור של נקודות הכניסה והיציאה של הקליעים ביחס לדלת ערך רפ"ק רוזנברג שחזור של המעוף המשוער של הקליעים באמצעות מוטות מתכת וזאת תוך שימוש בתכנה. מר רוזנברג העיד על מומחיותו בבדיקת קווי ירי, הערכת המרחקים, ונתיב הקליע שחדר דרך דלת הרכב. המדובר בנתיב שנע במסלול ישר בזווית של כ-3 מעלות.

82. הבדיקה שערך תועדה בתמונות הבאות (נעיר בהקשר זה כי הקליע שסומן על ידי דלבר במס' 3 סומן על ידי רוזנברג - 2L והקליע שסומן על ידי דלבר במס' 4 סומן על ידי רוזנברג 3L):

83. הוא הסביר כי בטווחים הקצרים שבהם מדובר מסלול תנועת הקליע הוא באופן כללי ישר (עמ' 291, ש' 1-4), ובדיקתו את מסלול הקליע נעשית בדרך של סריקת לייזר, באמצעות הדמיית אדם ישוב ברכב (עמ' 292, ש' 3-1) כפי שצולמו בתצלומים 19-22 בת/26:

84. הוא ריכז בטבלה את הנתונים לגבי גובה הנשק ביחס למרחק מהמנוח:

עדות רס"ב דרור כהן

85. רס"ב דרור כהן, הוא חוקר זירה במחלקה לזיהוי פלילי של מחוז ירושלים במשטרת ישראל מזה 23 שנה, ומומחה בטביעות אצבע וזיופי רכב לפריצה. הוא בדק את החורים ברכב והגיע למסקנה כי מדובר בחורים של קליעים, כאשר הקו הנראה בתמונה הבאה הוא מוט הברזל שהוכנס דרך החור (עמ' 219, ש' 5).

86. בעזרת החדרת מוט הברזל לחור הקליע, נעשה חיפוש אחר שרידי הקליע בהתאם למסלול תנועתו:

87. הקליע הגיע לשלדת מושב הכסא, כעולה מתמונה 52 ויצא כפי שניתן לראות בתמונה 56 (שם נמצאו שרידי קליע - עמ' 222, ש' 29):

88. דרור כהן אישר כי מצא ברכב חלקי קליע במושב (עמ' 219, ש' 27-28), וכן מצא חלקי קליע על שטח הרצפה (עמ' 232, ש' 31-30).

עדות רפ"ק ניסים אלפי

89. רפ"ק ניסים אלפי, ראש ענף זיהוי פלילי במחוז ירושלים, ביקר בבית החולים ותיעד את מיקום חור הכניסה של הקליע על גופו של המנוח (ת/20). מטעמים מובנים של צנעת הפרט לא נביא את התמונה אך נציין כי החור נמצא בבית החזה מצד שמאל.

עדות רפ"ק פבל גיברץ

90. רפ"ק פבל גיברץ הוא קצין מעבדת נשק, והוא ערך בדיקה של תרמילים שנאספו בזירה וריכז את הממצאים (ת/24). מסקנתו הייתה שבזירה נמצאו 44 תרמילים שנורו מ-9 נשקים (עמ' 255, ש' 17-18). בין התרמילים היו גם תרמיל של 5.56 מ"מ שמתאים לכלי נשק רבים ובהם רובה מסוג M-16.

עדות אביעד לוי

91. מר לוי הוא מומחה להערכת מרחקי ירי, והוא נתן חוות דעת על הניסיונות שנעשו לאתר את המרחקים (ת/26). הוא נשאל האם הוא יכול לשלול את האפשרות שהירי היה ממרחק הגדול מ-2.5 מ' והשיב כי אין ברשותו נתונים מספיקים לכך, וכי מנקודת המבט של תחום המומחיות שלו כל התרחישים אפשריים (עמ' 251).

עדות ד"ר מאיה פורמן

92. ד"ר פורמן היא רופאה משפטית העובדת במכון הלאומי לרפואה משפטית. היא ביצעה נתיחה של גופת

המנוח ופירטה את הממצאים שמצאה (ת/68, ת/69, ת/70). היא חוותה את דעתה כי מותו של המנוח נגרם כתוצאה ממעבר קליע דרך החזה עם נזק חמור ללב ולריאות, ושללה את האפשרות לכך שנגרמו נזקים מתאונת דרכים.

93. בפתח עדותה היא תיארה את התעלה בתוך הגוף ככמעט אופקית, כאשר היה פער של 3 ס"מ בחינת הגובה של כניסת הקליע ועד לצאתו (עמ' 363, ש' 13-18). תשובתה לשאלה האם השחזור שנעשה תומך בתנועה אופקית של הקליע, מעבר דרך החלק העליון של דלת הרכב, ופגיעה במנוח הייתה כי "זה יכול להתיישב, כן, בהנחה שוב, שהיה קליע אחד שנורה, כלומר אני לא יודעת מה היה מסביב, כלומר אם היה קליע אחד בודד והוא עובר בין דלת רכב ואז פוגע במנוח אז מן הסתם זה מתיישב" (עמ' 366, ש' 14-16). את האפשרות של ירי מלמעלה - מגובה היא הגדירה כ"לא סביר בכלל" ובהמשך "קליע אם הוא למעלה הוא לא אמור, הוא אמור להיות ישר איך הוא יגיע למנוח" (עמ' 367, ש' 1-2).

94. באשר לפצע בגבה השמאלית, היא הסבירה כי הימצאות החבלה יכולה להתיישב עם רסיס או קליע שלא חדר, או עם כך שהמנוח נתקל במשהו אך אין מדובר בהערכה וודאית (עמ' 371, ש' 11). היא הבהירה שאיננה יודעת איך הגיע קליע לגבה ומה היה תוואי התנועה שלו (עמ' 372, ש' 17-19). בהמשך היא הוסיפה כי נראה לה שאותה חבלה בגבה נגרמה בעת שהמנוח היה בחיים (עמ' 380, ש' 30-32).

95. ד"ר פורמן אישרה כי למנוח לא היו פצעי הגנה על ידיו, וכי הימצאות פצעים כאלה מתוארת בספרות (עמ' 373, ש' 9). עם זאת היא הבהירה שהדבר תלוי בזמן תגובה, ובזמן הכנה לאירוע (עמ' 373, ש' 21-22).

96. כך, התייחסה ד"ר פורמן גם להימצאות כתם דם על גבי כרית האוויר, ולאפשרות שהדבר מלמד על כך שבעת התאונה, שהביאה לפתיחת כרית האוויר, היה המנוח כבר פצוע. היא העלתה את השאלה האם המדובר בדם של המנוח (עמ' 377, ש' 19), והבהירה כי "הפציעות הן כולן סביב המוות, אין כאן איזה פציעה שהיא ישנה" (עמ' 377, ש' 31). עם זאת, היא אישרה כי התסריט שהעלה בא כוח הנאשם ולפיו המנוח נורה קודם ואז הכרית נפתחה הוא אפשרי. מיד לאחר מכן, היא הוסיפה בתשובה לשאלת בית המשפט ש"אחת האופציות זה שבזמן שהיא נפתחה היא פגעה באזור מדמם, וכך נוצרה העברה בין האזור המדמם לבין הכרית...". תשובתה לשאלה האם הימצאות כתם הדם על כרית האוויר מלמדת על כך שהיה ירי שפגע במנוח, ובעקבות אותו ירי אירעה התאונה ונפתחה כרית האוויר הייתה כי אינה יודעת זאת, אלא יודעת ש"ברגע שהכרית נפתחה כבר הייתה פציעה. זו אופציה אחת". עם זאת, היא הסבירה כי מועד הכתמת הכרית היא שאלה "מז"פית", וכי היא אינה יכולה לתזמן מתי הייתה ההכתמה על הכרית, ואם הייתה "אחר כך או תוך כדי" (עמ' 378).

97. בהמשך עדותה נשאלה ד"ר פורמן לגבי האפשרות של ירי כלפי הרכב בשלב מוקדם יותר. היא הסבירה שהאפשרות שבה המנוח נורה והמשיך לנהוג לאחר מכן איננה קיימת, שכן אובדן ההכרה נגרם תוך שביר שנייה (עמ' 379, ש' 17-18). ד"ר פורמן שללה אפשרות נוספת והיא לכך שהמנוח סבל מהתקף לב בטרם הירי ולדבריה "המנוח היה בחיים בזמן הירי" (עמ' 368, ש' 23).

98. הנאשם מסר מספר הודעות והעיד בבית המשפט. נסקור להלן את גרסתו באופן כרונולוגי, בהתאם למועדים שבהם נמסרה כל אחת מההודעות (נתייחס לאותן הודעות שיש להן חשיבות להכרעה) ולבסוף נסקור את עדותו בבית המשפט.

הודעה מיום 28.7.2020 בשעה 07:58 (ת/1)

99. ההודעה הראשונה מתארת בתחילתה תשאל שנערך לנאשם, שבו סיפר על רכישת הנשק בחברון תמורת 49,500 ₪. רכישת הנשק נעשתה בשל כך שחש מאוים עקב הסכסוך עם משפחת מוהללוס. הנאשם סיפר שיצא עם הנשק לביתה של אחותו להביא ציוד ובדרך ירו עליו. הוא ברח עם שני האחיינים, עד שהגיע למצב שבו נחסם על ידי רכב מקדימה, ורכב אחר פגע ברכבו מאחורה. הנוסע שעל ידו קיבל בעת הבלימה מכה בפניו, הנאשם יצא מהרכב ועלה לרכב שחסם אותו קודם לכן ומשם הוא ברח. כאשר יצא מהרכב וראה אנשים רבים יורים לעברו הוא ירה פעמיים באוויר, והדגים את צורת הירי. לאחר מכן הוא הגיע לבית אחיו, הניח את הנשק מתחת לספה ונסע לדודתו.

100. לאחר הדברים האלה התבקש הנאשם לספר שוב את הדברים לפי סדרם וחזר עליהם באופן דומה. לדבריו יצא לדירתה של אחותו שירין, כדי לאסוף בגדים, הם נסעו 7-10 דקות עד שהגיעו לצומת שליד הבנין של משפחת מוהללוס ובצומת שמע קולות של ירי. הוא ברח עם הרכב ועם שני האחיינים שלו שהיו ברכב, ולאחר פחות מחצי דקה של נסיעה חסם אותו רכב מסוג ג'יפ בצבע חום. ברגע שרכבו נחסם, נכנס בו רכב מאחורה. הוא פתח את הדלת של הרכב, לקח את הנשק ושמע יריות. הוא ראה אנשים מגיעים לכיוון שלו, ואז לקח את הנשק, ירד, והסתובב לכיוון הרכב שפגע בו מאחור, וירה מספר יריות. לדבריו הוא כיוון את הנשק לכיוון האנשים שראה אותם מגיעים, וירים. הוא לא זכר כמה יריות הוא ירה. לאחר שירה, הסתובב, עלה לג'יפ שחסם אותו, וגם שני האחיינים עלו, והם ברחו לדירה של אחיו סלאח, הוא הניח את הנשק על הרצפה של המרפסת. אחיו הגיע עם מונית, הם עלו על הרכב ונסעו לבית דודתו חיות. בהתייחסו לאלה שירו לכיוונו הוא ציין כי היו בערך 20 אנשים. הוא לא יכול היה לומר מי ירה. הם עמדו ליד חנות בגדים.

ההודעה מיום 29.7.2020 בשעה 18:08 (ת/2)

101. ההודעה השנייה כללה עימות של הנאשם עם ראיות וסרטונים. הנאשם זיהה את עצמו כשהוא יורד מדלת הנהג של הרכב והולך עם הנשק. הוא עומת עם כך שמהסרטון שהוצג לו לא נראה שירה באוויר ואז הוא שתק. הוא תאר את הסכסוך בינו לבין בני משפחת מוהללוס, ואת האלימות שבה נהגו בני המשפחה כלפי קרובי משפחתו, דבר שהביא אותו לרכוש נשק.

102. בהמשך החקירה הוא עומת, שוב עם מה שנראה בסרטון, והשיב בחיוב לאמירה שלא ירה באוויר, כפי שטען. תשובתו לשאלה לעבר מי ירה, הייתה "לעבר הרכב שהגיע איתו המנוח". הוא נשאל מה הייתה מטרת הירי לעבר הרכב שבו היה המנוח והשיב "לא יודע", לאחר מכן הוא ענה שהיו אנשים שירו לעברו באותו רגע, שבאו מכיוון בית משפחת מוהללוס והיו במרחק של 50 מ'. לטענתו השתמש בנשק כדי להפחיד את הבאים.

במהלך החקירה היה הנאשם בסערת רגשות ואלה היו חילופי הדברים:

"חוקר: מה יש? מה? תספר לי תרגיע את עצמך (מילה לא ברורה) יזן.

נחקר: קרה מה שקרה. קרה מה שקרה. אני לא התכוונתי לעשות ככה. אני לא התכוונתי לעשות ככה אבל אני אגיד לך...

חוקר: אתה לא התכוונת לרצוח?

נחקר: לא. אפילו... לא, אפילו לא לפגוע, אפילו לא לפגוע. אני לא התכוונתי. מה שקרה קרה, אני אשא בזה, אני הראשון שישא בזה.

חוקר: הדבר הזה לא היה בראש שלך?

נחקר: לא (הנחקר מתייפח וקם)

חוקר: תרגיע את עצמך, תרגיע את עצמך, גברים בוכים יזן, גברים בוכים.

נחקר: (לוחש, לא ברור)

חוקר: אתה לא התכוונת להרוג, נכון?

נחקר: באלוהים, אני לא התכוונתי, באלוהים אני לא התכוונתי.

חוקר: מה אתה מתכוון שאתה תישא באחריות, תישא באחריות של מה?

נחקר: הבן אדם מת, מת. זהו, הבן אדם מת, אני אשא באחריות שלי, אני משלם את החשבון על מה שקרה. זה טעות מה שקרה. אבל אני בן אדם, אני לא התכוונתי לפגוע במישהו, ואני לא התכוונתי...

חוקר: אתה אמרת שלא ירית... אתה אמרתי לי "אני לא יריתי" לא חשבתי שאתה יורה במישהו, כאילו...

נחקר: יש אנשים שיורים עליי, הם התחילו לירות בי, הם התחילו לירות בי, אני (מילה לא ברורה) והוא רדף אחריי, אם הוא היה עוזב אותי הייתי בורח. הבן אדם (מילים לא ברורות) למות, הוא בא ליד שלי...

...

חוקר: טוב, אז למה ירית?, למה ירית? תן לי להבין אותך כאילו למה ירית?

נחקר: יש אנשים שתקפו אותי, ירו עליי, אתה... אתה אומר

חוקר: אז תירה לכיוון אחר, למה אתה יורה עליו? תירה באמת באוויר

נחקר: וואלה אני לא יודע.

חוקר: (מילה לא ברורה)

נחקר: וואלה אני לא יודע מה קרה.

חוקר: למה (מילים לא ברורות) ירית עליו?

נחקר: וואלה אני לא יודע מה קרה בכנות, אני לא יודע מה קרה לי.

עמוד 20

חוקר: אתה הלכת אליו, הסתכלת אליו והופתעת ש... שככה...

נחקר: באלוהים אני לא יודע מה קרה לי. אני אשא באשמה, אני נושא את כל האשמה. אני נושא את כל האשמה. אין בעיה. הבן אדם מת... " (עמ' 28-29 לתמליל).

104. לאחר מכן, הוצג לנאשם סרטון המראה כיצד הוא הולך לכיוון הרכב. הוא השיב כי לא שם לב לכך ובהמשך אמר את הדברים הבאים:

"הנאשם: ... חמש שנים אני הסתובבתי אצל כל האנשים, תרחיקו אותם ממני. תרחיקו אותם ממני. אני לא רוצה... אני לא רוצה להיכנס לכלא... חמש שנים, אני לא השארתי אף אחד. אני הסתובבתי אצל כל האנשים. בא כל האנשים, כל האנשים אמרו, ושמו, הרימו... ואני תמיד הייתי (מילים לא ברורות) הוא ישב (מילים לא ברורות) אחד מאיתנו ימות. מישהו מאיתנו בסוף הולך למות, הולכים להרוג אותי, הולך לקרות איזה סיפור ומישהו מאיתנו ימות.

החוקר: טוב, כשאתה חושב ככה וככה הראש שלך, באמת אני מופתע עכשיו (מילה לא ברורה) מה גרם לך באותו רגע...

הנאשם: אני לא יודע מה קרה לי.

החוקר: לעמוד מול בן אדם ולירות בו.

הנאשם: ואללה, אני לא יודע מה קרה איתי, עלאא, תשכח מהחקירה, תסגור את החקירה... " (עמ' 31).

ההודעה השלישית מיום 29.7.2020 בשעה 20:53 (ת/3)

105. מדובר בחקירה קצרה יחסית שהתמקדה בשאלה מדוע נדרש הנאשם לעבור דווקא ליד בית המנוח בדרכו לבית אחותו. הוצג לפני הנאשם שבעל חנות הירקות שלל את האפשרות שמישהו רדף אחרי הנאשם למעט המנוח וכי לא היו אנשים נוספים. תגובתו הייתה שהיו, וכי אותו אדם אמר כך "כי הוא אחד מהם".

ההודעה הרביעית מיום 5.8.2020 בשעה 12:21 (ת/4)

106. חקירה זו התמקדה בירי על הנאשם. הוא נתבקש לפרט כמה יריות שמע שנורו לעברו בעת שהגיע לעיקול והשיב "יותר מאחת". בתשובה לשאלות מדוע ברח ומדוע הנשק שלו היה מוכן לירי הוא השיב כי רצה להגן על עצמו. הוא טען שלא היה כדור בבית הבליעה, וכי דרך את הנשק בעת שהאישה חסמה לו את הציר ליד תחנת השטיפה. הוא שלל שוב את הטענה שלא היו אנשים נוספים ממשפחת מוהלווס ליד הרכבים, בהמשך הוא נשאל על יחסיו עם אשתו לשעבר, בתו של המנוח.

ההודעה החמישית מיום 12.8.2020 בשעה 15:10 (ת/5)

107. אף ההודעה החמישית קצרה יחסית והחקירה יוחדה בעיקר לזיהוי דמויות שנצפות בסרטונים השונים על ידי הנאשם.

עדות הנאשם בבית המשפט

108. הנאשם תאר בעדותו שהוא בן 29, גרוש ומתגורר בכפר עקב. הוא סיפר על נישואיו לבתו של המנוח, ועל מערכת היחסים בינו לבנה ובינו לבין משפחתה, עד להגשת תלונה מצדה כלפיו ומעצרו (בשל צנעת הפרט לא נרחיב). בסופו של דבר, כתב האישום נגד הנאשם בוטל, והוא שוחרר לאחר שהיה נתון במעצר 11 חודשים. עוד בעת מעצרו תקפו בני משפחת מוהללוס את בני משפחתו, אך לאחר זמן החיים חזרו למסלולם למשך תקופה ארוכה.

109. לדברי הנאשם, שלושה חודשים לפני האירוע נושא כתב האישום, קיבל לפתע הודעה מאשתו לשעבר, שהזהירה אותו מכך שאחיה וחבריהם, מדברים על רצונם להרוג אותו, לירות לעברו או לשרוף אותו. מיד לאחר שקיבל את ההודעה, בזמן שהיה עם בן דודו ברכב, חסמו אותו ומנעו ממנו להמשיך בדרכו. הוא סגר את הרכב כדי שלא יוכלו לפתוח אותו ואז נורו שלושה כדורים על הרצפה ושמו אקדח על הרכב. הוא ברח מהמקום. הוא לא ידע מי הוא זה שחסם אותו וירה, שכן האנשים היו רעולי פנים אך חשד שמדובר בבניו של המנוח וחבריהם (עמ' 545).

110. לאחר אירוע התקיפה הנאשם קנה את הנשק, בשל החשש שיהרגו אותו, והבנתו כי אין אף אחד שמגן עליו. את הנשק קנה בשכם, תמורת 49,000 ₪, וכשקנה אותו ירה מספר יריות כדי לבדוק אם הוא פועל (עמ' 547). הוא הסביר את רכישת הנשק בתחושת חוסר הביטחון והאמון במשטרה בכל הקשור למתרחש בכפר עקב.

111. ביום ששי, שלפני האירוע, 25.7.2020, היה הנאשם, לדבריו, אצל חברים. אחותו שירין התקשרה, כשהיא בוכה וצורחת, ואמרה לו שבני משפחת מוהללוס ירו לעברם. הוא הגיע לביתו, לקח את הנשק ויצא, ואז ראה את אחיו חבול ואת רכבה של אחותו ניזוק. אחותו וילדיה נשארו בבית האח ולא שבו אל ביתם, בשל קרבתו של ביתם לביתם של בני משפחת מוהללוס (עמ' 548).

112. מאחר ואחותו נזקקה לבגדים עבור ילדיה במהלך שהותם בבית אחיו, הנאשם יצא עם שני בניה של אחותו, אל ביתה של האחות כדי להביא בגדים. הנשק היה ברכב. הוא נסע ברכבה של אחותו, רכב הסיטרואן, והתקרב לכיוון השכונה. ברגע שבו הגיע לקרבת בית משפחת מוהללוס, ירו על רכבו ואז ברח כשהוא נוהג ברכב (עמ' 550). הוא פנה שמאלה לתוך הרחוב שבו גרה אחותו, כאשר הוא שומע את קול היריות. הנאשם שלל את הטענה כי הוא היה זה שירה באותו שלב (עמ' 550) וטען שהמשיך לנסוע. הוא לא פנה לכיוון בית האחות אלא נסע ישר כדי להימלט מהמקום.

113. הוא המשיך לתאר שבעת שנסע קדימה כדי להימלט, רכב אחר חסם את המעבר. הוא פתח את החלון וצעק לעבר האישה שישבה ברכב לחזור לאחור כדי שיצליח לצאת, אך הנהגת לא עשתה כן. באותו שלב הוא אחז בנשק

וירה באוויר כדי לגרום לנהגת לפחד ולנסוע לאחור. הירי נעשה כשהוא בתוך הרכב (הנאשם הדגים תנועה של ירי כלפי מעלה). לאחר מכן הוא החזיר את הנשק לתוך הרכב והניח אותו למטה ואז אחיינו א' אמר לו ש"הם רודפים אחרינו". הנאשם לא הצליח להסתכל לאחור ואמר לאחיינו לרדת ולברוח ברגל, בעת שהוא ירד מהרכב, רכב המאזדה פגע ברכבו (עמ' 551). הוא הסביר כי באותו שלב לא ידע מי רודף אחריו ומי נוהג ברכב המאזדה ורק הורה לאחיינו לברוח מהמקום. מכל מקום הפגיעה ברכב הייתה במהלך ירידתו מהרכב כאשר "הגוף שלי חצי בפנים וחצי בתוך הרכב" (עמ' 552), כאשר באותו שלב א' ישב במושב הקדמי ברח מהרכב ומחמד נותר יושב בספסל האחורי, ונראה היה כמי שהתעלף.

114. הנאשם תאר כי ראה שאנשים נמצאים ברחוב שממולו (לכיוון בית משפחת מוהללוס) ואז קרא לא' שיוציא את אחיו מהרכב. בהמשך הוא אמר "ובזמן הזה היו אנשים ברחוב מולי שהיו יורים לעברנו, והיה מצב של לחץ ולא היה אפשרי לברוח ולהשאיר את הבן של אחותי בתוך הרכב. הורדנו אותו מתוך הרכב והלכנו לרכב השני שחסם אותנו...". הוא הוסיף ש"כשהיינו מורידים את מוחמד אני יריתי באוויר, כדי להפחיד ולהרחיק את האנשים שהיו מולנו כדי שלא יתקרבו, עד שהורדנו, שהצלחנו להוריד את מוחמד, עלינו ברכב השני והצלחנו לברוח משם" (עמ' 553). בשלב זה הדגים הנאשם תנועה של ירי באוויר, ואמר כי הירי נעשה בעת שהוא עומד במקביל לדלת האחורית של רכב הסיטרואן.

115. הנאשם הבהיר שלא ירה על רכב המאזדה אלא ירה באוויר, כדי להפחיד את האנשים שהיו "תוקפים אותנו והיו יורים עלינו, כי רציתי לקחת את בן אחותי... הוא התעלף, כדי שלא נמות" (עמ' 553). הוא התבקש להסביר מדוע הוא נצפה בסרטונים כשהוא ניגש לרכב המאזדה וענה שהופתע מדוע מי שהיה ברכב המאזדה אינו יורד ולכן "הלכתי קצת, ובזמן הזה הייתי הולך והייתי מפחיד את האנשים כדי שלא יתקרבו אליי, הסתכלתי במזדה וראיתי שאבו איאד נמצא בתוך הרכב והלכתי" (עמ' 554). הנאשם היה חד משמעי באמרו שהוא לא ירה על המנוח ולא ירה על הרכב אלא רק באוויר, בעוד "הם" מהתחלת הרחוב הם היו יורים עלי ואני ברחתי מהם".

116. לאחר שעלו על הג'יפ וברחו מהמקום הגיעו הנאשם והאחיינים לבית אחיו. הוא השאיר את הג'יפ ועלה לבית אחיו ומשם פנה לשועפאט והגיע לבית דודו. את הנשק השאיר בבית אחיו סלאח, אך לאחר המקרה שרפו בני משפחת מוהללוס את הבית (עמ' 555). הוא שלל את הטענה, שלפיה בעת שהיה בבית דודתו אמר שרצה לירות רק לכיוון הרגליים, ולדבריו "לא היה ביני לבין הדודה שלי שום דיבור, רק דיברנו על זה שיש בעיה, שמהלוצ יפגע, ודיברנו שאני הבאתי את המשפחה שלי אצלך כדי להיות רגועים" (עמ' 556).

117. הנאשם התבקש להתייחס לדברים שאמר בחקירה, ובהם כי הוא עכשיו משלם על מעשיו וכי הוא בן אדם מת. הוא הסביר שהתכוון לנשק, שכן ידע שאסור להשתמש בנשק, וכי 'הם' גרמו לו לקנות נשק. כאשר הסנגור ביקש להקשות עליו ולהציג לו את ההנחה שבכה בעת שדיבר על כך שאדם מת, הוא השיב "זה כואב כשבן אדם מת, אתה מדבר על בן אדם שמת אז כואב לי". הוא שלל את האפשרות שדבריו הם הודאה בכך שהוא זה שהרג את המנוח (עמ' 557).

118. בחקירה הנגדית אישר הנאשם כי בעקבות האירוע ביום ששי כעס על בני משפחת מוהללוס, וכאב את הפגיעה בבני משפחתו (עמ' 561). הוא נשאל על ההתבטאות: "מישהו מאיתנו הולך למות בסוף" - האם חשב על

האפשרות של רצח, רצח שלו או של בני משפחת מוהללוס והשיב בשלילה. הוא הסביר כי חשש מהאפשרות שהם יפגעו בו ויהרגו אותו (עמ' 565). הנאשם אף הכחיש את ההתבטאות שייחס לו נהאד, שלפיה הסיפור ייגמר ברצח, שלו או שהוא ירצח מישהו אחר (עמ' 565). לדבריו נהאד המציא את הדברים, כדי שהוא יצא מהסיפור ללא נזק. עם זאת, בהמשך הוא אמר שיכול להיות שאמר שהם (בני משפחת מוהללוס) יהרגו אותו. בתשובה לשאלה נוספת הוא השיב: "אולי אני אמרתי את המילה הזו אבל אני לא התכוונתי שאני יוזם והולך לעשות דבר" (עמ' 566). את הכנסת הנשק לרכב הוא הסביר בחשש ממפגש עם בני משפחת מוהללוס, והאפשרות שייראו אותו בדרך ויפגעו בו (עמ' 566).

119. הנאשם עומת עם גרסאות שונות שנתן לגבי אירוע דקירה שהתרחש שלושה חודשים לפני כן. בעוד שבעדותו אמר שאיבד, בנו של המנוח דקר אותו הרי שבמשטרה אמר שהמנוח היה הדוקר (ת/1, ש' 79). הוא לא נתן לכך הסבר ושתק (עמ' 568).

120. מכאן עברה החקירה הנגדית לדיון באירוע עצמו. הנאשם נשאל מדוע עבר דווקא לצד בית המנוח והוא השיב כי זו הדרך. כאשר הוצגה לו ההנחה שלפיה יש דרך אחרת מבלי לעבור לצד בית משפחת מוהללוס, הוא השיב כי "זו הדרך הכי קצרה וכי בסיסית ואנחנו רגילים, כל הזמן היינו רגילים שאנחנו עוברים משם". הוא הסביר כי לא חשב "שהם יהיו מחכים לי שאני אעבור משם, זה לא עלה לי בראש" (עמ' 577). הנאשם נשאל לגבי שיחה שהייתה עוד בטרם התקרב למקום שלגביה תאר אחיינו מחמד, שהתלבט אם לנסוע להביא את הבגדים כי פחד. הנאשם שב ואמר שלא ליווה את אחיו סלאח בנסיעתו של האח, וכן כי פחד, אך החליט להביא את הבגדים. הוא שלל את האפשרות שתכנן לעבור בקרבת בית משפחת מוהללוס כדי לפתור את הבעיה, שכן לא היו בידיו פתרונות, אך לא שלל שאמר זאת, שכן דודו מסר לו שיש עטווה וסולחה (עמ' 582).

121. הנאשם נשאל בכל הנוגע לטענתו כי כשהתקרב לבית משפחת מוהללוס החלו לירות עליו, כיצד הדבר הגיוני, שכן אף אחד לא היה אמור לדעת על תכניתו להגיע לבית אחותו ולקחת בגדים. הוא אישר שלא התקשר לבני משפחת מוהללוס, שלא פרסם בפייסבוק שהם עתידים להגיע ליד ביתם, ושלא צפר או עורר תשומת לב כשנכנס לרחוב. תשובתו הייתה "הם יודעים" ובהמשך "כל השכונה הם כל החברים שלהם, כל השכונה הם חברים שלהם, כשאני עברתי והם ירו עליי הם ידעו שאני עובר משם, הם היו מחכים לי שם".

122. הנאשם נשאל על ידי בית המשפט למה כוונתו כי מחכים לו כל הזמן, שכן היה יכול להגיע גם בחלוף כמה ימים. הוא השיב כי "הם יודעים איך אני, יש להם כל מיני, המשפחה שלהם גדולה מאוד ויש להם כל מיני חברים, וכולם היו יודעים וראו אותי כשאני יצאתי, וכולם היו אומרים להם". בהמשך לתשובה זו הוא אישר שקיבל את ההחלטה לנסוע ולהביא את הבגדים באותו בוקר, וחזר על כך שברגע שנכנס לשכונה, והגיע לאותו רחוב ירו עליו. הוא לא ידע כיצד היו מודעים לכך (עמ' 583). מכל מקום הוא לא ידע שבני משפחת מוהללוס הם היורים אלא הניח כך בשל המרדף שלהם אחריו (עמ' 584).

123. בהמשך החקירה הנאשם נשאל לגבי גרסתו שלפיה חשש מירי מצד בני משפחת מוהללוס שהתקרב למקום עצירת הרכבים. הוצג לפניו שפרק הזמן שבו נסע מתחילת הרחוב (לצד בית משפחת מוהללוס) ועד לעצירת הרכב היה קצר (הליכה למשך דקה וריצה למשך 30 שניות). הנאשם לא שלל את האפשרות הזו (עמ' 588).

124. הנאשם עומת עם פערים בגרסאותיו, לשיטת המאשימה, בקשר לירי מהחלון של הרכב, שעליו סיפר בעדותו לבין הכחשת הירי הזה בהודעתו הראשונה במשטרה (ת/1 ב', עמ' 13). עניין אחר שעורר קושי היה מודעותו של הנאשם לכך שהמנוח הוא זה שהיה ברכב המאזדה. הנאשם עומת עם גרסאותיו בחקירה הראשונה לפיהם לא ידע מי נמצא ברכב שמאחוריו, וטענתו שאינו יודע שהמנוח הוא שהיה ברכב, לעומת גרסתו בבית המשפט כי ראה את המנוח וידע שהוא אחריו (עמ' 597-598). הנאשם השיב כי אין לו מה לומר, אך הוא זוכר שירד מהרכב והסתכל לתוכו, ראה מי הבן אדם שהיה בפנים, ויתכן שבחקירה לא הבין את השאלות.

125. באשר לטענת הנאשם לירי כלפיו במהלך האירוע הוא השיב כי לא ראה את הירי אלא שמע אותו ולא ראה אף אחד עם נשק (עמ' 599). הנאשם עומת עם גרסה אחרת שנתן בתשאל שנערך לו (בפתח ת/1). הנאשם עומת אף עם גרסתו של א' שאמר במשטרה כי אף אחד לא ירה עליהם בשלב המוקדם יותר אלא רק לאחר ההתנגשות. הסברו לכך היה ש"אולי הוא לא שמע, אבל אני שמעתי" (עמ' 601). הוא אישר כי הירי היה בקול חזק ומקרוב ולכן לא יתכן שא' ישב ברכב ולא שמע אותו.

126. הנאשם נשאל על הקושי בגרסתו לפיה אנשים שהיו בקומה הששית וירו עליו מלמעלה בעת שעבר בצומת, הספיקו לרדת לרחוב ולהגיע לכיוון מקום עמידת הרכבים תוך פרק זמן כה קצר. הוא שלל את האפשרות שמדובר בחצי דקה, ועמד על כך שראה את האנשים מתקרבים בעת שירד מהרכב. הוא הוסיף כי בזמן שנסע לא היו אנשים ברחוב וכי ראה אותם רק לאחר ההתנגשות (עמ' 605). הוא ידע לספר שהאנשים שאותם ראה החזיקו בנשק מסוג M-16 וכי היו יותר משלושה, כשאחד רעול פנים. בין האנשים היו ילדיו של המנוח, שאותם זיהה, אך לא יודע לומר מי מהם במדויק (עמ' 606). הוא תאר ירי מתמשך "הם היו יורים ומפסיקים, יורים ומפסיקים" והמשיך לשמוע את הירי עד לשלב שבו ברח לג'יפ (עמ' 608-609). את הנשק החזיקו היורים כשהקנה מכון כלפי מעלה (עמ' 609). הנאשם הוסיף שבין הרודפים היו בניו של המנוח ובני משפחתו ושהיו "הרבה" (עמ' 610). ההסבר לכך שהרודפים לא התקרבו אל הנאשם היה שהוא ירה באוויר (עמ' 611). קודם לכן הוא העריך כי הרודפים מנו כ-20 אנשים (עמ' 557).

127. הנאשם סיפר שירה באוויר כדי להפחיד אותם, תוך שהדגים תנועה אלכסונית כלפי מעלה (עמ' 611), לדבריו היה מאיים עליהם, תוך הורדת הנשק למצב מאוזן, ואז העלה אותו שוב וירה פעם או פעמיים (עמ' 611).

128. כאשר הנאשם הופנה לשורת העדים שהגיעו לבית המשפט ולא ציינו ירי שקדם להתנגשות הרכבים, וכן לא ראו אף אחד מחזיק בנשק פרט לנאשם, הוא השיב כי העדים אינם אומרים את האמת, אך הוא אישר כי אין לו ריב עמם (עמ' 613).

129. לפני הנאשם הוצגו הסרטונים והוא התבקש להסביר לאיזה כיוון הוא כוון את הנשק כשירד מהרכב, הוא תאר כי כוון אותו לרחוב. הנאשם נשאל האם זה לכיוון רכב המאזדה והשיב כי גם המאזדה ברחוב. באת כוח המאשימה הפנתה אותו לכך שהתנועה שנראית בסרטון אינה מאוזנת אלא דווקא כלפי מטה, וכן כי בעת ההתנגשות הנאשם כבר השלים את הירידה מהרכב ולא היה תוך כדי הירידה. הנאשם שלל זאת ואמר "זה היה בתוך הירידה" (עמ' 617). כשהנאשם הדגים אותה כאחיזה במצב מאוזן, וכשירה - הרים את הנשק לכיוון האוויר (עמ' 619).

130. הנאשם נשאל האם באזור שבו עמד רכב המאזדה היה מישהו אחר פרט אליו. הוא השיב שהיו אנשים ברחוב, אך הבהיר ש"בדיוק ליד המזדה עם נשק, לא, עם הנשק בדיוק ליד המזדה, לא היה" וכי רק הוא היה שם (עמ' 621). הוא אישר שלא ראה או שמע אדם אחר שיורה ברכב המאזדה (עמ' 624). הנאשם אישר גם כי נגש לרכב המאזדה והביט בחלון, וראה את "הבן אדם בתוך הרכב" והיה מופתע מדוע אינו יורד מהרכב (עמ' 625). בשלב זה הנאשם התבקש להסביר מדוע כשהוא חשש לחייו הוא פנה לבדוק מה קרה ברכב. הוא השיב "לא עלה לי משהו מסוים בראש שלי, אבל אני פניתי להסתכל למה הבן אדם שהיה רודף אחריי, למה הוא לא ירד מהרכב שלו" (עמ' 626).

131. הנאשם עומת עם הדברים שנטען שאמר לאמו ולבני המשפחה. הוא השיב שלא התנצל אלא ניסה להרגיע (עמ' 639). בהקשר זה הוא התבקש להסביר את הצער שהביע על כך שירה בבן אדם ואמירתו שיישא באשמה. הנאשם ענה ש"לא התכוונתי שאני עשיתי את זה, התכוונתי שהם היו רודפים אחריי, ורודפים אחריי כל הזמן, עד שהוא הגיע אליי, וזהו נגמרו החיים שלו לידי" (עמ' 648). הוא נשאל האם משמעות דבריו היא ש"אם הוא היה רק עוזב אותי, אם הוא היה נותן לי לברוח ואם הוא לא היה מתעקש לבוא איתי במגע", והוא השיב לכך "כן" ולאחר מכן נשאל האם אז הוא לא היה מת והשיב: "הוא לא היה מת לידי, הוא לא היה מת, ואני, הוא לא היה מת לידי" (עמ' 648). התייחסותו להתבטאות שעשה טעות הייתה "הטעות שלי היתה שיריתי באוויר, ועל זה אני משלם מחיר. אבל הבעיה, התכוונתי שהבעיה היא שהבן אדם מת". הנאשם עומת עם העובדה שלא אמר שירה באוויר, אלא אמר שלא התכוון לפגוע, והוא השיב "אני לא. אני לא התכוונתי לירות במישהו, ואני גם לא עשיתי את זה, לא יריתי במישהו" (עמ' 649).

132. מכל מקום הנאשם הבהיר כי לא ירה לעבר הרכב אלא ירה לעבר איפה שבא הרכב (עמ' 652). כאשר נשאל לגבי הדברים שאמר בחקירה ולפיהם אישר שירה על אדם, הוא השיב כי היה תחת לחץ החקירות ולא הבין טוב את השאלה אך עמד על כך שלא ירה על אדם וגם לא על הרכב אלא באוויר כי רצה לברוח (עמ' 653).

חוות דעת המומחה מטעם ההגנה, מר פרדי הרשקוביץ

133. המומחה מטעם ההגנה, מר פרדי הרשקוביץ, נתן חוות דעת בשאלה האם ניתן לקבוע שעובר להתנגשות עם רכב הנאשם, המנוח ביצע פעולה כלשהי למניעת התאונה. הוא הזכיר שלוש פעולות אפשריות - לסטות, לבלום, לסטות ולבלום.

134. בהתבסס על סרטונים ועל תמונות הוא הגיע למסקנה שהמנוח לא סטה על מנת למנוע את התאונה. אשר לאפשרות שהמנוח בלם, הרי שמאחר שהזירה עצמה לא נבדקה, בחן המומחה את התמונות של הרכב, ומצא כתם שחור של סוליית אחד הצמיגים. בהתבסס על ניתוח סרט התאונה, הוא מצא שקדמת הרכב לא צנחה כלפי מטה, ומסקנתו היא שבסבירות גבוהה המנוח לא בלם לפני התאונה. מסקנה נוספת של המומחה היא שלמנוח היה די זמן ומרחק כדי למנוע את התאונה.

135. בעדותו בבית המשפט המומחה הבהיר שאינו שולל תרחיש שבו המנוח התנגש בכוונה בנאשם, או שמישהו הסיח את דעתו ולכן הוא לא בלם ולא סטה. עלה מעדותו כי אינו יכול לשלול או לאשר את ההנחה שאם המנוח היה נורה בשלב מוקדם יותר, בטרם ההתנגשות הייתה נראית סטייה של הרכב כתוצאה מכך שלא אחז בהגה (עמ' 664). המומחה אף אישר שהנחתו לעניין זמן התגובה אינה מתחשבת באירועים שהיו מסביב לנהיגה כמו תחושת הלחץ,

ההפתעה מנוכחות נשק באירוע ועוד (עמ' 666). מכל מקום אף שהמומחה אישר כי אינו יכול לשלול שהייתה האטה או בלימה חלקית, הוא הבהיר כי לא ניתן לקבוע באופן חד משמעי שלא הייתה בלימה או האטה (עמ' 682).

יריעת המחלוקת העובדתית

136. כמפורט לעיל, המחלוקת בין הצדדים היא ממוקדת ונדרשת הכרעה עובדתית במספר שאלות מצומצם יחסית:

א. האם הנאשם הוא שירה באוויר בשלב שבו נהג ברכב הסיטרואן בקרבת בית משפחת מוהלזוס או שהירי שהיה באותו מקום היה ירי לעברו מצדם של בני המשפחה?

ב. האם הנאשם ירה לעבר רכב המנוח את אחד מכדורי הרובה שחדר לרכב (3 בתמונות שצילם גלבר או 2L בתמונות שצילם רוזנברג)?

ג. האם המנוח מת כתוצאה מאותו כדור שנורה לעברו מצד הנאשם או בשל סיבה אחרת?

ד. האם היה הנאשם נתון למרדף על ידי אחרים בסמוך לאחר הירי?

עיקרי טענות המאשימה

137. המאשימה מבקשת לקבוע שהנאשם הוא זה שירה באוויר בשלב הראשון בעת המעבר ליד בית המנוח, וכי לאחר מכן, בזמן שהרכבים נעצרו הוא זה שירה לעבר המנוח, שהיה ברכב המאזדה, וכי הירי של הנאשם הוא שהביא למותו של המנוח ולא גורם אחר. את עמדתה מבססת המאשימה על צבר של ראיות שלשיטתה מובילות למסקנה זו.

138. באשר לירי בשלב הראשון, ליד בית המנוח, הרי שאין מחלוקת בין הצדדים על כך היה ירי באותו מקום. טענת המאשימה היא כי הירי הזה מצדו של הנאשם באוויר ולא כלפיו. את עמדתה סומכת המאשימה על עדותה של בתו של המנוח, הייא, ועל עדותו של פראס בדואן, והיא מבקשת להעדיף על עדותו של הנאשם ועדות שני אחייניו, מחמד וא'.

139. לכך מצטרפת טענת המאשימה לכך שהנאשם הגיע למקום עם נשק, לא בחר לנסוע מדרך אחרת, ויצא לדרך לאחר שיחה על 'הבעיה עם משפחת המנוח', וכן לחוסר ההיגיון בגרסת הנאשם, שעה שאף אחד לא היה מודע על כוונתו לנסוע באותה דרך ובאותו זמן.

140. באשר לאירוע הירי במנוח - בסיכומיה ניתחה המאשימה את מה שניתן ללמוד מהסרטונים השונים, והיא

מבקשת להסיק מעדותם של עדי הראיה הנלווית להם את המסקנות העובדתיות הבאות:

א. טענת הנאשם ולפיה היה ירי של אדם אחר או ממקום אחר והוא זה שפגע במנוח (לפני האירוע או במהלכו) אינה נלמדת מהעדויות השונות.

ב. אין יסוד לטענת הנאשם כי היה נתון לסכנה וכי אחרים או בני משפחת המנוח נעו לעברו והוא חשש מהם ולכן ירה.

ג. הירי היחידי לכיוון הרכב ולכיוון המנוח היה הירי שבוצע על ידי הנאשם, והירי הזה הביא למותו של המנוח.

141. הראיות התומכות במסקנות אלה לשיטת המאשימה הן עדותו של עודאי בדר, שהיה עד ישיר לאירוע ובעניינו מבקשת המאשימה להעדיף את גרסתו במשטרה ועדותו של מוראף יעקב, שהעיד כי ראה את הנאשם יורה על רכבו של המנוח. לצד עדויות אלה, שהמאשימה מבקשת לקבוע בהסתמך עליהן כי הנאשם הוא שירה ברכב, מבקשת המאשימה ללמוד גם מעדותה של בתו של המנוח הייא, שעמדה בקצה הרחוב, וראתה את כיוון הירי, שאותו ירה הנאשם לעבר רכב המאזדה.

142. את העדויות האלה משלימים, לטענת המאשימה, הממצאים שנמצאו ברכב ושילובם עם נתיחת גופת המנוח. המאשימה מפנה לכך שברכב היו ארבעה חורי קליע, וכי ניתוח כיווני הירי כפי שנעשו על ידי דרור כהן וצבי רזנברג מלמד על כך שזווית הירי הייתה מאוזנת ולכן נשללת האפשרות לירי מגובה, כפי שההגנה מבקשת לטעון. לכן, ונוכח הממצאים שנלמדו מתוך ניתוח חורי הקליע, יש לקבוע שהירי שהביא למותו של המנוח הוא הירי שנעשה על ידי הנאשם ולא ירי שהיה במהלך פרק הזמן הקצר שבו נסע ברחוב. המאשימה מזכירה כי לפי עדותה של ד"ר פורמן, אין לקבל את האפשרות שהמנוח המשיך לנהוג לאחר שנורה אלא הוא איבד את ההכרה תוך שבירר שנייה. ד"ר פורמן אף הצביעה על חוסר מסלול הקליע בגופה, והגיעה למסקנה כי מדובר בזווית אופקית.

143. לצד העדויות וחוות דעת המומחים, המאשימה מבקשת להסתמך על דברי הנאשם ולראות בהם "ראשית הודיה". היא מפנה לדברים שאמר הנאשם לחיאת ג'בר ולנהאד אדעיס (לגביהם היא מבקשת להעדיף את גרסאותיהם במשטרה במסגרת סעיף 10א' לפקודת הראיות) וכן למדה על כך מדבריו של הנאשם במהלך חקירתו השנייה במשטרה - 2/ת.

144. המאשימה מבקשת לדחות את התרחיש החלופי של ההגנה, ולפיו המנוח מת לפני שהנאשם ירה בו, וכי נורה במהלך הנסיעה. לטענתה, הדברים שההגנה מבקשת ללמוד מעדותה של ד"ר פורמן אינם עולים מדבריה, שכן אבדן ההכרה היה מידי; אשר לכתם הדם על כרית האוויר - נטען כי זה יכול היה להיגרם לאחר המוות, כאשר המנוח הוצא מתוך הרכב או בעת שנפגע ונשען על הכרית, וכי מקור הדם יכול להיות פנימי.

145. לטענת המאשימה אין לייחס משקל לחוות דעתו של מר הרשקוביץ ואין ללמוד דבר מכך שלא נעשה ניסיון לבלימה, אף אם זו המסקנה שיש להסיק מחוות דעת - מסקנה שהמאשימה חולקת עליה. המאשימה טוענת כי גם אם סיבת ההתנגשות לא ידועה, וגם אם נניח שהמנוח לא בלם, אין ללמוד מכך על כך שנורה קודם לכן, אלא על כך שהיה נסער, חמתו בערה בו או שהתכופף מעט. אפשרות זו סבירה הרבה יותר מהאפשרות שמישהו ירה בו ממרחק רב בין הבניינים השונים או בין הגדרות.

146. בהינתן שאין מחלוקת על כך שהנאשם החזיק ברובה תקין, עשה בו שימוש, פנה לכיוון רכב המנוח וכיוון לעברו את הנשק, ואף ירה לכיוון הרכב (כפי שאישר בתשובה לאישום), הרי שהאפשרות שאותם כדורי רובה שנורו בידי הנאשם לכיוון הרכב הם שהביאו לפגיעה הקטלנית היא למעשה התרחיש היחידי האפשרי בעוד שהתרחיש האחר חסר כל היגיון.

147. המאשימה מבקשת לדחות את גרסת הנאשם, שכן הייתה לא אמינה לכשעצמה, ואף סתרה את גרסאות אחייניו שהיו עמו באירוע. היא מפנה לכך שהנאשם שלל ירי נוסף, ושלל הימצאות של כלי נשק אחרים בזירה.

148. באשר לקיומם של מחדלי חקירה, המאשימה מבקשת לקבוע כי לא היו כאלה. לטענת המאשימה לא היה בהגעת צוות מז"פ לזירה מוקדם יותר כדי לסייע לקביעת ממצאים אחרים, האפשרות לאיתור סימני בלימה מוטלת בספק, ודווקא הנאשם הוא שמנע את הראיה החשובה ביותר - בדיקת התאמת הקליע לנשק שהיה ברשותו, שכן הוא העלים את הנשק (בהקשר זה הפנתה המאשימה לעדות נהאד אדעיס על כך שהנאשם הוא שביקש להעביר את הנשק). המאשימה מסבירה את העיכובים בכניסה של מז"פ והמשטרה בשיקולים ביטחוניים והיא מבקשת להסתמך בקשר לכך על עדות אנשי המשטרה וצוות החקירה.

עיקרי טענות הנאשם

149. בא כוח הנאשם טען שאין ראיה לכך שהנאשם ירה לעבר המנוח את הכדור שהוביל למותו, וכי קיימת אפשרות שהמנוח נורה עוד קודם להתנגשות. לשיטתו הראיות אינן מסבכות את הנאשם ומכל מקום קיים הסבר חלופי לגרימת המוות, שמקורו בעדויות המומחים מטעם המאשימה ובראיות נוספות.

150. לטענתו של בא-כוח הנאשם, דווקא הסרטונים הם ראיה אובייקטיבית מזכה שכן הם מלמדים כי הנאשם כוון את הנשק בבהלה לעבר הרכב של המנוח ולא ירה, ובהמשך ירה באוויר ולא ירה מעבר לכך.

151. בכל הנוגע לשלב הראשון של האירוע, הירי ליד הבית, ביקש בא כוח הנאשם שלא לקבל את גרסתה של הייא מוהללוס, שעליה נשענת הטענה, שכן אין כל חיזוק מעדים נוספים לגרסה זו, לא נמצאו תרמילים ליד הבית, ועלה ספק לגבי נוכחותה ליד הבית, לנוכח עדויותיהם של אחלאם ואיאד. חיזוק נוסף לטענה נמצא בקיומם של חורים בגג הרכב.

152. את טענתו המרכזית ולפיה המנוח נורה ונהרג עוד לפני הירי מצד הנאשם (שגם עליו חלק בא כוח הנאשם), ולכן הירי שירה הנאשם לא הביא למות המנוח ביסס בא כוח הנאשם על מספר נדבכים:

א. עדות המומחה פרדי הרשקוביץ - שלפיה המנוח לא ניסה לבלום את הרכב, ומכך מסיק בא כוח הנאשם כי המנוח כבר לא היה בן החיים בעת התאונה.

ב. חוות דעתה ועדותה של ד"ר מאיה פורמן - בא כוח הנאשם למד מהן על שלוש סיבות המלמדות על כך שהמנוח נורה עוד לפני התאונה: היעדרם של פצעי הגנה מפני ירי (הרמת ידיים כאשר מישוהו מכוון לעבר אחר אקדח); הימצאות כתם הדם בכרית האוויר, דבר התומך בכך שהמנוח נפגע קודם לכן ואז כאשר נפתחה כרית האוויר בזמן התאונה, והתפוגגה מיד נותר הכתם; קיומו של פצע בגבה השמאלית שתומך באפשרות שהייתה פגיעה קודמת שהביאה להתנגשות.

ג. חוות דעתו ועדותו של דרור כהן - בא כוח הנאשם ציין כי מחוות הדעת נלמד על קושי בתזת התביעה שכן מיקום החורים במשענת הגב אינו עולה בקנה אחד עם תנועת הקליע, כאשר אין הסבר לפער בין מיקומם של החורים שנוצרו כתוצאה ממעבר הקליע בגופה, ויציאתו - עם מצב הגופה. כך גם אין הסבר לקיומו של חור קליע נוסף, שלא ניתן לדעת מהיכן הגיע. חדירתם של קליעים נוספים אל הרכב, ללא שנמצאו חורי כניסה אחרים, כאשר חלונות הרכב סגורים מעוררת קושי ומלמדת על כך שהיו קליעים שהגיעו אל הרכב לפני כן. משכך, נובעת המסקנה שהיה קליע נוסף שחדר לרכב והוא שפגע בגבה.

ד. חוות דעתו ועדותו של צבי רוזנברג - בא כוח הנאשם הצביע על קושי שנובע מהנתונים שנלמדו מחוות הדעת, לגבי מיקום חדירת הקליע לעומת מיקומו בגופו של המנוח, וצורת הישיבה שלו ברכב.

153. בא כוח הנאשם התייחס בסיכומיו לעניינים שבהם לא הייתה התאמה בין חוות דעתו של מר רוזנברג לזו של ד"ר פורמן. הוא ראה בכך שהשניים לא ערכו חוות דעת משולבת מחדל חקירתו. בהקשר זה הפנה בא כוח הנאשם לכך שלפי ההדמיה, מקום החדירה בגוף המנוח אינו תואם את הממצא של מקום הימצאו של הקליע בגופה, ולדידו אין להסתפק בהשערה שלפיה תנוחת גופו של הנהג לא הייתה תנוחת ישיבה.

154. עניין אחר שהעלה בהקשר זה קשור לזווית הפגיעה. בא כוח הנאשם טען כי בעוד שד"ר פורמן גרסה שזווית הפגיעה היא בכיוון מלמטה למעלה, הרי שהזווית שעולה מתוך השחזור של מר רוזנברג היא מלמעלה למטה. בהקשר זה הפנה בא כוח הנאשם גם לקיומם של חורים בגג הסיטוראן וביקש, כאמור, ללמוד מכך על ירי נוסף שנעשה ממקום אחר.

155. מסקנתו של בא כוח הנאשם היא שלא ניתן לשלול אפשרות לקיומם של שני אירועי ירי, שכל אחד מהם נורה בידי אדם אחר, וכך מתעורר ספק בשאלה האם הירי שירה הנאשם, ככל שירה, הוא זה שהביא למותו של המנוח. מסקנה זו נתמכת בעדותם של העדים השונים בדבר הימצאות כלי נשק רבים בכפר עקב.

156. בהמשך לטענות אלה טען בא כוח הנאשם כי אין לייחס לנאשם את היעלמותו של הנשק, שעה שנאלץ לנוס על נפשו, שם את הנשק בבית אחיו והנשק נעלם משם. לצד זאת הוא הפנה לכך שנמצאו תרמילי כדורים רבים בזירה, דבר המלמד על הימצאות כלי נשק נוספים, דבר הנתמך גם מהראיות על חורים של כניסת כדורים בגג הרכב (בא כוח הנאשם הפנה לעדותה של אחלאם).

157. כאמור, אף בא כוח הנאשם נסמך על הסרטונים, אלא שהוא מסיק מהם מסקנות הפוכות מהמסקנות של באת כוח המאשימה. בא כוח הנאשם מבקש ללמוד מהסרטונים שהנאשם היה מצוי במנוסה, נטש את הניסיון להביא בגדים עבור ילדיה של אחותו, והחליט לברוח. אף שהנאשם עשה שימוש בנשק וירה הרי שהירי היה באוויר, כפי שניתן ללמוד מהסרטונים, משמיעת קולות הירי, ומהעדויות.

158. בטענתו לפיה הנאשם ירה באוויר, נסמך בא כוח הנאשם על עדותם של עדי הראייה לאירוע. הוא הפנה לעדותו של מורהף שלא ראה ירי לעבר המנוח או הרכב, לעדותו של מחמוד חמודה ששמע יריות וראה את הנאשם יורה באוויר, לעדותו של סנד עג'לוני שראה איש עם נשק מכון כלפי מעלה, וכן לכך שעדים נוספים לא ראו כל ירי.

159. בא כוח הנאשם ביקש לדחות את גרסתה של הייא מוהללוס, לפיה צפתה בהתנגשות ורצה אחרי אביה. לפי הניתוח שערך על מיקומה בזמן הירי, הרי שהיא עמדה במרחק ממקום הירי ולא הייתה יכולה לראות אותו, בין בשל המרחק ובין בשל היעדרה של זווית ראייה. הוא הוסיף כי דברים שונים מהתיאורים שנתנה אינם הולמים את טענות המאשימה לגבי סדר הדברים.

160. בהתייחסו לגרסת הנאשם טען בא כוח הנאשם שהנאשם היה במנוסה ובוודאי שלא הייתה לו כוונה להמית את המנוח, לדבריו אין יסוד לטענה שעבר במקום כדי להתגרות במנוח אלא הוא נורה מלמעלה, וברח. בא כוח הנאשם הפנה לכך שהנאשם הודה ברכישת הנשק ובשימוש בו, הודה בירי לעבר הרכב. וכן מסר פרטים המתיישבים עם הראיות האחרות.

161. בא כוח הנאשם ביקש לדחות את טענת המאשימה ל"ראשית הודאה". הוא הגדיר את התנהלות חוקר המשטרה בהקשר לכך כ"מניפולציה רגשית", וביקש לקבל את הסברו של הנאשם כי דבריו נבעו מכך שהיה עם נשק במקום, ירה בנשק, וידע שמדברים בו כמי שהרג את המנוח. לדידו אין ללמוד מהדברים שאמר ומהבכי שבכה הנאשם על כך שהוא ירה במנוח ושהירי הוא שהביא למות המנוח, וכך גם אין ללמוד על כוונה.

162. נוסף על הטענות לגופן של הראיות נטען לקיומם של מחדלי חקירה. בא כוח הנאשם טען שלא נבדקו ההיבטים הנוגעים לתאונת הדרכים, כניסת הכוחות נעשתה באיחור באופן שהזירה "זוהמה" ושונתה, חולצתו של המנוח לא נמצאה, ובגדיו לא נבדקו, לא נעשה ניסיון לאתר את הנשק, אבד הטפט של חור כנף שמאל לבדיקת אבק שריפה, לא נעשתה בדיקה של כמות הניטריטים על הרכב, לא נעשה סנכרון בין חוות הדעת של ד"ר פורמן ומר רוזנברג, לא נתפסו כל הצילומים, רכבו של הנאשם הופקר והוצת, לא נעשתה בדיקה האם אדם בגובהו של הנאשם על פי מיקומו בזירה יכול היה לירות באמצעות רובה M-16 את הכדור הקטלני. מסקנתו היא כל יש להניח הנחות לטובת הנאשם שעה

שמדובר בתיק נסיבתי.

163. באשר לפן המשפטי, פירט בא כוח הנאשם את דרך בחינתן של ראיות נסיבתיות, וביקש להרהר אחר נכונותו של המבחן המשולש, בהסתמך על חוות דעתו של כב' השופט הנדל בע"פ 6392/13 **מדינת ישראל נ' מאיר קריאף** (21.1.2015) (להלן: עניין **קריאף**)). הוא ביקש להעדיף את הראיות הפורנזיות ולהסיק מהן כי אשמתו של הנאשם לא הוכחה. לטענתו הראיות אינן מסבכות את הנאשם, שכן אף שהוא מודה בירי, הוא כופר בירי אל המנוח, וקיימות ראיות פוזיטיביות שהנאשם ירה באוויר, ובהן ראיות אובייקטיביות (סרטונים, מרחק וזווית, קליע אחד בלבד שפגע במנוח) ועדויות עדי ראיה שראו את הנאשם יורה לכיוון השמיים. במסגרת זו הציע בא כוח הנאשם תרחיש חלופי והוא כי מות המנוח הוא תוצאה של ירי בידי אחר, במיקום ובזמן שונים.

דין והכרעה

164. את פרק הדיון וההכרעה נפתח תחילה בקביעת הממצאים העובדתיים. על יסוד הממצאים נכריע בשאלות המשפטיות הנגזרות מהן.

הממצאים העובדתיים

165. אין למעשה מחלוקת על העובדות הבאות:

א. הנאשם נסע ברכב הסיטרואן כשברשותו נשק מסוג M-16. בעת הנסיעה נלוו לנאשם אחייניו מחמד וא', והשלושה התעתדו להגיע לבית אחותו של הנאשם, שירין, אמם של מחמד וא', כדי לאסוף משם בגדים. קדם לכך אירוע אחר שבמסגרתו הותקפו בני משפחת הנאשם ככל הנראה על ידי בני משפחת המנוח.

ב. בשלב כלשהו הוא הגיע לצומת הרחובות, שבו ממוקם ביתו של המנוח. בזמן היות הרכב באותו צומת נשמעו יריות, ולאחר מכן נסע הנאשם ברחוב הסיטרואן, עד שרכב אחר, רכבה של העדה מייסון חרבאווי, רכב היונדאי, חסם את דרכו ומנע את המשך נסיעתו.

ג. הנאשם הוציא את הנשק וירה בו בכדי לגרום למייסון להזיז את רכב היונדאי ולאפשר את המשך נסיעתו ובאותו שלב, ככל הנראה בעת שהנאשם החל לרדת מרכב הסיטרואן, פגע רכב המנוח, ברכב הנאשם ונתקע בו.

ד. הנאשם יצא מן הרכב כאשר הנשק בידו וירה בו. לאחר הירי ניגש הנאשם אל רכב המאזדה והסתכל לעברו.

166. המחלוקת בין הצדדים ממוקדת בארבע שאלות עיקריות:

- א. מי הוא זה שירה את היריות בשלב הראשון, בעת הימצאות רכב הנאשם בצומת (האם היו אלה בני משפחת המנוח או אחרים שירו מלמעלה לכיוון רכב הנאשם או שהנאשם הוא שביצע את הירי?)
- ב. האם הנאשם ירה לעבר רכב המנוח - רכב המאזדה או שירה אך ורק באוויר? ככל שירה לכיוון הרכב, האם הנאשם הוא שירה את כדורי הרובה שחדרו לתוך הרכב (שסומנו 3 ו-4 וכן 2L-3L)?
- ג. האם מותו של המנוח נגרם כתוצאה מירי של אחד הכדורים שנורה בידי הנאשם (3/2L) או מסיבה אחרת?
- ד. האם "רדפו" אחרי הנאשם אנשים נוספים, פרט למנוח?

167. הכרעה בשאלות אלה נדרשת כדי להכריע בשאלה האם הנאשם הוא שגרם למותו של המנוח, האם עומדת לו הגנה עצמית או הגנה אחרת, והאם עומדות לו הגנת הצורך או הגנה מן הצדק בקשר לעבירות האחרות, שהוא הודה בביצוען (עבירות הנשק ועבירת השימוש ברכב ללא רשות).

168. אשר לירי בשלב הראשון - אף שהצדדים נדרשו לשאלה זו, ונחלקו בה, ספק עד כמה ההכרעה בה מסייעת להכרעה בשאלות האחרות, החשובות יותר, ונראה כי היא רלוונטית להכרעה בשאלה האם הנאשם עבר עבירה של ירי באזור מגורים, במנותק מהאישום בעבירת הרצח.

169. מכל מקום לאחר בחינת טענות הצדדים, לא מצאתי כי ניתן להגיע להכרעה חד משמעית בשאלה מי ירה באותו שלב. מצד אחד, העדויות מלמדות כי הנאשם הוא שהיה עם נשק ברכבו בצומת; הוא הגיע למקום כשהוא כועס וטעון על ההתנהגות כלפיו מצד המנוח ומשפחתו, והאפשרות לירי מצדו נראית סבירה. אפשרות זו נתמכת בעדותה של הייא מוהללוס. זאת ועוד, האפשרות האחרת, שמישהו ידע מראש על כוונתו של הנאשם לעבור דווקא שם באותו זמן נראית דמיונית וחסרת היגיון.

170. לעומת זאת, עולות שאלות הנובעות מראיות אחרות. גרסתו הראשונית של הנאשם במשטרה ששמע קולות של ירי, עדותו של א' על ירי מכיוון בני משפחת מוהללוס, וכן הימצאות החורים, שיכולים להיות של קליעים, בגג הרכב של המנוח.

171. כאמור, אף שהכף נוטה לטובת ההנחה שהנאשם הוא שאחראי לירי, בעיקר נוכח אמינות עדותה של הייא בנקודה זו, וזאת למרות שקיים קושי לקבל את עדותה בהקשר אחר, כפי שאפרט להלן, הרי שאיני סבור כי התשתית הראייתית מספיקה כדי לקבוע קביעה כזו ברף הנדרש במשפט פלילי.

172. ועתה לשאלה המרכזית, והיא האם המנוח נהרג כתוצאה מהירי שירה הנאשם לכיוון הרכב, חדר לתוכו ופגע במנוח. שאלה זו מחייבת הידרשות לשאלה האם אכן הנאשם ירה לעבר הרכב ולא לאוויר כפי שטען, האם הכדור שחדר אל הרכב הוא זה שפגע במנוח, והאם הביא למות המנוח. לאחר בחינת חומר הראיות, והטענות, מסקנתי כי התשובה לשאלות אלה היא חיובית.

173. הצדדים טענו, מזה ומזה, על הערכת משקלן של ראיות נסיבתיות לצורך הרשעת אדם במשפט פלילי. ההלכה לעניין הרשעה המבוססת על ראיות נסיבתיות היא ש"יש הכרח, כי המסקנה המפלילה תהיה המסקנה ההגיונית היחידה שעולה ממכלול הראיות הנסיבתיות. זאת, לאחר שבית המשפט בחן את מכלול הראיות ואת הסבריו של הנאשם וגרסתו העובדתית החלופית באספקלריה של ההיגיון, השכל הישר וניסיון החיים. ככל שקיימת גרסה עובדתית חלופית, שמועלית על ידי הנאשם או שמתגלה מהעובדות אשר הוכחו בפני בית המשפט, ממנה עולה מסקנה אפשרית אחרת מלבד המסקנה המרשיעה, יהיה די בכך לשם זיכוי מהאשמה המיוחסת לו. עם זאת, אין די בכך שתקיים מסקנה חלופית דחוקה, תיאורטית או מופרכת, שיכולה לעלות מחומר הראיות, כדי להקים ספק סביר באשמתו של הנאשם - אלא נדרשת מסקנה חלופית סבירה שיש לה אחיזה בחומר הראיות" (ר' ע"פ 9201/18 **ראג'י גורבאן נ' מדינת ישראל**, פסקה 39 וההפניות שם (8.7.2022) (להלן: עניין **גורבאן**)).

174. הדרך שנקבעה לבחינת הראיות הנסיבתיות כוללת מבחן תלת-שלבי: "בשלב הראשון יש לבחון את מהימנות הראיה הנסיבתית כדי לקבוע אם ניתן להשתית עליה ממצא עובדתי. בשלב השני יש לבחון האם די בתמונה הכוללת שעולה מצבר הראיות הנסיבתיות כדי להסיק את המסקנה המרשיעה. בשלב השלישי והאחרון, מועבר הנטל אל הנאשם להציע הסבר סביר חלופי לצבר הראיות הנסיבתיות" (עניין **גורבאן**, שם, ע"פ 517/19 **שמאך אבו עמאר נ' מדינת ישראל**, פסקה 27 (6.7.2020), ע"פ 4039/19 **דניאל נחמני נ' מדינת ישראל**, פסקה 55 (17.3.2021)).

175. הצגתו של תרחיש חלופי מחייבת את הטוען להציג תרחיש שהוא: "בעל אחיזה בחומר הראיות, באופן שסבירותו תעמוד במבחן המציאות", כך ש"התזה המוצעת על ידי ההגנה צריכה להקים ספק אמיתי ומהותי, שיעלה בקנה אחד עם המארג הראייתי ויעורר ספק סביר במסקנה המפלילה, ולא די באפשרות תאורטית או דחוקה" (ע"פ 1464/21 **ארטיום קפוסטין נ' מדינת ישראל**, פסקה 33 וההפניות שם (11.9.2022) (להלן: עניין **קפוסטין**), ע"פ 5066/18 **ולדימיר רוזקוב נ' מדינת ישראל**, פסקה 55 (4.9.2022)).

176. ניתוח הראיות על בסיס הקווים המנחים האלה מביא למסקנה שהנאשם הוא שירה במנוח והביא למותו, שכן הראיות הנסיבתיות, שנמצאו מהימנות, מעלות תמונה כוללת המביאה למסקנה המרשיעה. הסבר החלופי שניתן לצבר הראיות אינו הסבר שדי בו כדי לעורר ספק סביר במסקנה המפלילה.

177. בתשובתו לאישום - הנאשם הודה בכך שיצא מרכב הסיטרואן עם נשק, הודה שעשה בו שימוש, ירה בו ואף הודה כי כוון את הנשק לעבר המנוח וכך נמסר בתשובה- "הנאשם מודה כי מתוך בהלה יצא עם הנשק וכיוון אותו לעבר מי שהתנגש בו זה עתה, המנוח". מכאן שמיקוד התשובה לאישום מעלה את השאלה האם יש לקבל את טענת בא כוח הנאשם ש"הנאשם ירה באוויר, ולא לעבר המנוח, אבל בכיוון שממנו בא הרכב של המנוח כדי להבריח אנשים שבאו בעקבותיו", כפי שטען, או שיש לקבוע שהנאשם ירה בו גם ברכב עצמו וכך פגע במנוח.

178. ניתוח חוות הדעת, והעדויות של צבי רוזנברג, יאיר דלבר, וד"ר מאיה פורמן, מלמד על כך שהירי היה אופקי או בזווית קטנה מאוד אל הרכב (כשלוש עד חמש מעלות), דבר המתיישב עם מקום עמידתו של הנאשם לצד הרכב, ועם הירי שירה ברובה שאחז, כך מבחינת גובהו של הנאשם והגובה שבו יכול היה לאחוז בנשק ומקום עמידתו ביחס לרכב. חוות הדעת ומסקנותיהן תומכות אפוא באפשרות הירי מצד הנאשם אל הרכב, נוכח מקום עמידתו לצד הרכב, והירי האופקי, כפי שאף ניתן ללמוד מן הסרטונים. איני מתעלם מכך שבסרטונים נראה הנאשם מכוון את הנשק לאוויר, אלא שהסרטונים אינם מראים את שלב הירי לרכב אלא את מה שקדם לו ומה שאירע לאחריו, ולכן אין ללמוד מדרך אחיזת הנשק כפי שהיא נצפית בסרטונים על כך שזו הייתה צורת האחיזה בזמן הירי אל הרכב.

179. לפי חוות דעתה של ד"ר פורמן ועדותה בבית המשפט, המנוח מת מירי ולא מסיבה אחרת. עוד עלה כי המנוח איבד את ההכרה בתוך שברירי שניות ולכן לא תיתכן אפשרות שהמנוח נורה במקום אחר והמשיך בנסיעה עד למקום התאונה. האפשרות היחידה היא שהמנוח נורה בעת שהרכב נתקע ברכב הנאשם או ממש בסמוך לפניו.

180. הראיות מלמדות על כך שלא היה בזירה גורם נוסף שירה על רכב המאזדה. הנאשם אישר נתון זה בעדותו וכך העיד גם העד סנד עג'לוני.

181. מסקנה נוספת שעלתה מחוות הדעת של דלבר, רוזנברג וד"ר פורמן היא כי הירי לא היה ירי מגובה, אלא האפשרות היחידה למעט זו שהנאשם הוא שירה לעבר הרכב היא שנעשה באותו זמן ירי ממרחק, כאשר כדור הרובה עבר בין הבתים והגדרות ופגע ברכב ובמנוח בדיוק באותו זמן. אפשרות כזו אינה מתקבלת על הדעת ואינה סבירה.

182. נתתי דעתי לטענות שהעלה בא כוח הנאשם, ונשענות על חוות הדעת והחקירה של ד"ר פורמן, ואולם אלה לא הביאו אותי למסקנה שונה. אכן, לא נמצאו פצעי הגנה על הידיים, אלא שד"ר פורמן הבהירה כי הדבר אינו מחייב ותלוי בזמן התגובה ובזמן ההכנה לאירוע. אשר לפצע בגבה, ניתן גם כן הסבר אחר לקיומו ולא ניתן ללמוד מהימצאותו על קליע נוסף שפגע במנוח; כך הדבר גם לגבי כתם הדם על כרית האוויר. עיון בעדותה של ד"ר פורמן מעלה כי ניתן לכך הסברים אחרים.

183. בניגוד לגרסת הנאשם על ירי באוויר, שני עדי ראיה העידו (בגרסתם במשטרה, שאותה יש להעדיף על עדותם בבית המשפט, כמפורט לעיל) כי הנאשם ירה על הרכב:

א. העד הראשון הוא מוראף יעקב אמר כי "אני ראיתי אותו יורה על ה**בן** אדם" ואז חזר למכונת, נטל את הילדה שהייתה שם והכניס אותה פנימה. הוא הוסיף בהתייחסו לבחור שירה כי "הוא הלך אליו עוד פעם לראות אם הוא מת או לא..." וכן "הוא הלך לראות אותו אם הוא מת או לא". "אני ראיתי אותו מחזיק את הנשק מעל הראש כזה ויורה לעבר הרכב של אבו אייזד" [המנוח];

ב. העד השני הוא עודאי בדר שהעיד על ירי "על ה**בן** אדם". בהמשך הוא מתאר את מה שאין מחלוקת שאירע והוא המשך ההליכה של הנאשם אל הרכב כדי לראות אם המנוח מת או לא.

אף שבא כוח הנאשם העלה טענות שונות לגבי מהימנות גרסתם במשטרה, לא מצאתי שלא לקבל גרסה זו, שניתנה סמוך לאירועים, מבלי שהייתה לאף אחד מהם סיבה להפליל את הנאשם או לפגוע בו אלא ההיפך. דברים אלה אף משתלבים היטב עם ראיות אחרות.

184. דבריו של הנאשם לחיאת ג'אבר ולנהאד אדעים, תומכים בגרסת עדי הראיה בדבר ירי אל הרכב ולכיוון המנוח ולא ירי באוויר:

א. חיאת ג'אבר דודתו מסרה במשטרה כי: "יזן אמר לי ברגע שראה את זה ירד לירות על הבחור ממשפחת מהלוס כדי לירות על הרגלים שלו כשהוא יושב ברכב, יזן ירה עליו וברח לא יודע מה קרה בדיוק";

ב. נהאד אדעים העיד על אמירות של הנאשם ולפיהן: "בסוף זה הסיפור שלנו יסתיים ברצח. זה הסיפור שלנו יסתיים או הם הורגים אותי או אני הורג אחד מהם", וכן ביקש מבני המשפחה "תסלחו לי על מה שקרה, וכך גם ביקש מאמו "תסלחי לי על מה שקרה, זה לא בכוונה". נוסף על כך נהאד אמר לשוטרים שהנאשם אמר: "יריתי ונפטר הבנאדם".

אין להתעלם מהקושי להסתמך על דברים אלה שהוגשו במסגרת סעיף 10א' לפקודת הראיות, ככל שהיו עומדים לבדם, היה מקום להימנע מהישען עליהם, אלא שהם אינם עומדים לבדם ולמעשה מחזקים ומתחזקים מראיות אחרות, שמוליכות לאותה המסקנה.

185. הדברים שאמר הנאשם לדודתו ולבן דודתו עולים בקנה אחד עם ראשית הודאתו של הנאשם בפגיעה במנוח במהלך חקירתו במשטרה (ת/1 ו-ת/2). כפי שפירטנו לעיל, הנאשם אמר במפורש שירה לעבר הרכב ולא באוויר (במסגרת ת/1). במסגרת החקירה השנייה (ת/2) הוא היה ברור הרבה יותר בהשיבו בחיוב לאמירה שלא ירה באוויר, ובהשיבו לשאלה 'לעבר מי ירה' את התשובה "לעבר הרכב שהגיע איתו המנוח". הנאשם אף לא ידע להשיב לשאלה מה הייתה מטרת הירי. כאשר נשאל מדוע לא ירה באוויר, או לכיוון אחר ולא על המנוח הוא לא שלל את ההנחה שירה על המנוח אלא השיב "ואללה אני לא יודע". הנאשם אף תאר את הלך מחשבתו: "אחד מאיתנו ימות. מישהו מאיתנו בסוף הולך למות, הולכים להרוג אותי, הולך לקרות איזה סיפור ומישהו מאיתנו ימות".

186. את הכחשתו במהלך עדותו בבית המשפט אין לקבל וכך גם אין לקבל את ההסבר שניתן לסערת הרגשות במהלך גביית ההודעה, כצער על מות המנוח באופן כללי, שעה שעולה מתוך הדברים שנאמרו במסגרת החקירה שתועדה בת/2, כי הנאשם הצטער על כך שהוא זה שהביא למות המנוח ולא על כך שהמנוח אינו בין החיים.

187. נראה כי הדברים שנאמרו, ויותר מכך האופן שבו נאמרו (כפי שניתן להתרשם מצפייה בתיעוד החקירה), משקפים את חרטתו של הנאשם על כך שהוא הביא למות המנוח, ותומכים במסקנה כי הוא אכן ירה לכיוון הרכב ולא

ירה באוויר.

188. כאן המקום לציין כי גרסתו של הנאשם בבית המשפט הייתה גרסה בעייתית, שלא השתלבה עם דברים אחרים שאמר במשטרה קודם לכן (בין היתר בהתייחס לשלב שבו ירד מהרכב (בטרם ההתנגשות או תוך כדי), האם ירה אך ורק באוויר או גם לכיוון אחרים שהתקרבו למקום; האם היה מודע לכך שהמנוח נמצא ברכב או שגילה על כך רק לאחר הירי). בעת עדותו ניסה הנאשם להרחיק את עצמו ככל הניתן מהירי במנוח ודבק בטענתו לירי באוויר.

189. המאשימה נסמכה גם על עדותה של הייא מוהללוס, אך לא ראיתי שנכון להישען עליה בכל הנוגע לירי של הנאשם על הרכב, שכן מתעורר ספק עד כמה העדה הייתה יכולה לראות מהמקום בו עמדה את ההתרחשויות.

190. בא כוח הנאשם טען כלפי שורה של מחדלי חקירה, והמרכזי שבהם היה אי תפיסתו של הנשק, באופן שמנע את האפשרות לבדוק אם שרידי הקליעים או הרסיסים שנמצאו בגופו של המנוח או ברכב עצמו תואמים לרובה הסער שבו אחז הנאשם. לצד טענות אלה נטענו טענות באשר לכך שחולצתו של המנוח לא נמצאה, ובגדיו לא נבדקו, אבד הטפט של חור כנף שמאל לבדיקת אבק שריפה, לא נעשתה בדיקה של כמות הניטריטים על הרכב, לא נעשה סנכרון בין חוות הדעת של ד"ר פורמן ומר רוזנברג, לא נתפסו כל הצילומים, רכבו של הנאשם הופקר והוצת, לא נעשתה בדיקה האם אדם בגובהו של הנאשם על פי מיקומו בזירה יכול היה לירות באמצעות רובה M-16 את הכדור הקטלני.

191. איני סבור כי המדובר במחדלי חקירה ומכל מקום, אף אם חלק מהפעולות שבא כוח הנאשם סבר שנכון ונדרש לבצען לא בוצעו הדבר אינו מביא למסקנה אחרת. כפי שנקבע "נפקותם של מחדלי החקירה היא במישור הראייתי. עובדת קיומו של מחדל חקירה אין בה, כשלעצמה, להביא לזיכויו של נאשם. הבחינה היא האם מחדלי החקירה מקימים חשש כי הגנתו של הנאשם קופחה, מכיוון שנוצר לו קושי להתמודד עם חומר הראיות נגדו או להוכיח את גרסתו שלו". עוד נקבע כי "המשקל הראוי שיש לתת למחדלי רשויות החקירה, נגזר מן הנסיבות הפרטניות של כל מקרה ומקרה, ויש לבחון האם בהתחשב בתשתית הראייתית שקיימת בתיק ובספקות הספציפיים אותם מבקש הנאשם לעורר, מגיע משקלם של המחדלים לכדי יצירת ספק סביר" (עניין **גורבאן**, פסקה 40 וההפניות שם, ע"פ 511/21 **פלוני נ' מדינת ישראל**, פסקה 61 (22.2.2022)).

192. לא ניתן לזקוף לחובת המאשימה את היעדרו של הנשק, שהראיות לימדו על כך שהיעלמותו קשורה דווקא לנאשם ולקרובי משפחתו ולא למשטרה; נוכח המצב הביטחוני בכפר עקב, הרי שהימנעות מכניסת כוחות משטרה לשם עד להסדרת גיבוי וליווי היא סבירה ונדרשת; ולמחדלים האחרים, ככל שהיו, משמעות מוגבלת בשים לב למכלול הראיות.

193. לא מצאתי כי חוות דעתו של מר הרשקוביץ מביאה למסקנה אחרת או פוגעת במשקלן של הראיות האחרות. אף אם נניח כי המנוח לא בלם את הרכב, הנחה שאינה וודאית גם לפי חוות הדעת, הרי שאין לדעת מדוע לא עשה כן ויכולות להיות סיבות רבות לכך. האפשרות שנורה בשניות שלפני כן ולכן לא בלם אינה נראית מתקבלת על הדעת נוכח מכלול הראיות האחרות.

194. באשר לפער בין ההדמיה שנערכה לבין מקום חדירת הקליע הרי שלא ניתן ללמוד מכך על ליקוי בגרסת המאשימה, שכן השחזור מעצם טיבו הוא שחזור, של האירוע ככל הניתן, ושעה שלא ניתן לדעת את המנח המדויק של המנוח בטרם חדר לגופו הקליע, הרי שלא ניתן לשחזר באופן מדויק את צורת הישיבה שלו. כך, גם לא מצאתי כי ניתן לייחס משקל משמעותי לחורים בגג, שכן לא הוברר באיזו סיטואציה נורו ומתי. בהינתן העדויות לגבי הירי מצד הנאשם והזווית של כניסת הקליע הקטלני, אין לכך משמעות.

195. לא נעלמו מעיני הקשיים שנלמדים מריבוי הקליעים בזירה, אלא שהראיות שהיו על שימוש נרחב בנשק בכפר עקב אינן מלמדות בהכרח על ירייה באותה נקודת זמן באותו מקום, ממרחק.

196. משכך פני הדברים, הרי שהתרחיש שהועלה לפיו מישוהו אחר ירה ממרחק (שכן הראיות אינן תומכות בהמצאות יורה אחר בזירה), והכדור שירה חדר דרך מרווח שבין הבתים והגדרות והגיע באותה זווית שבה עמד הנאשם ליד הרכב תוך שפגע בו מספר שניות לפני כן נראה תרחיש דמיוני, שאינו מתקבל על הדעת, ועל כן, אין לראות בו ככזה המקיים את החלק השלישי במבחן התת שלבי, אף אם נביא בחשבון את הקשיים שעליהם עמד כב' השופט הנדל בעניין **קריאף**, כפי שביקש בא כוח הנאשם.

197. עניין אחרון הוא שאלת המרדף אחרי הנאשם, בשלב שבו ירד מהרכב. לטענת הנאשם בני משפחתו של המנוח ורבים אחרים רדפו אחריו, ואף היו חמושים. א' אף טען כי בין הרודפים היו בניו של המנוח, אחמד, איאד ומחמד, וכי היה מדובר ב- 50-60 אנשים. אלא שגרסתם של הנאשם ושל א' אינה מתיישבת עם מארג הראיות ואף לא עם השכל הישר. סנד עג'לוני העיד שפרט לנאשם לא היה אדם נוסף עם נשק בזירה, וכי משפחתו של אבו איאד [המנוח] הגיעו לזירה לאחר כחצי שעה. מוראף יעקב שלל את האפשרות שילדיו של המנוח היו באזור הירי בזמן שהירי בוצע, וגם מחמוד חמודה העיד שילדיו של המנוח הגיעו למקום לאחר חמש דקות.

198. גרסאות העדים עולות בקנה אחד עם מה שניתן ללמוד מהסרטונים - בני משפחתו של המנוח אינם מגיעים באופן מידי לרכבו, וההתקהלות ההמונית שבה הושחת רכבו של הנאשם אירעה חצי שעה לאחר האירוע. אמנם, בנו של המנוח, אחמד, הגיע באופן מהיר יחסית לזירה, חמוש, כפי שניתן לראות בסרטון "עביר 5", אך גם הוא לא הגיע מיד, אלא רק לאחר שהוצאה גופתו של אביו מהרכב בידי אחרים, שאינם בני משפחתו; לו התרחיש שתיאר הנאשם היה נכון, אחמד, כמו גם שאר בני משפחתו, שלכאורה היו במרדף אחריו, היו מגיעים מיד אל הרכב, ולכן יש לקבוע כי בשלב הסמוך לירי מצד הנאשם לעבר הרכב, ופנייתו לבדוק את מצב המנוח, הוא לא היה נתון למרדף מצד אחרים, שהגיעו למקום לאחר מכן. אוסיף כי לא ראיתי מקום לייחס משקל להודעת א' שגרס אחרת, בשים לב לרצונו לסייע לנאשם.

היסוד העובדתי והיסוד הנפשי

199. נוכח הממצאים העובדתיים שנקבעו, הרי שמתקיים היסוד העובדתי הנדרש, והוא הקביעה כי הנאשם הוא שגרם למותו של המנוח. נדרשת אפוא הכרעה בשאלת היסוד הנפשי שלו, כאשר עמדת המאשימה היא לכך שהנאשם התכוון לגרום למותו של המנוח, בעוד שמטענות ההגנה ניתן ללמוד לכל היותר כי ההמתה בוצעה בקלות דעת.

200. את עמדתה תומכת המאשימה בהלכת הצפיות, המקימה חזקת כוונה. המאשימה נסמכת גם על אמירות של הנאשם על כך שהיה זכאי לפגוע במנוח נוכח התנהגותם של המנוח ובני משפחתו כלפי הנאשם ובני משפחתו, על התנהלותו לאחר הירי, הבדיקה האם המנוח בחיים, והדברים שאמר.

201. בא כוח הנאשם מיקד את טענותיו בכך שלא הנאשם הוא שירה במנוח והביא למותו ובסיכומיו ציין כי המדובר לכל היותר, בהנחה שעמדתו לא תתקבל, בקלות דעת. את עמדתו הוא תמך בכך שהנאשם ירה לפחות חלק מהזמן באוויר, על כך שרצונו היה להימלט מהמקום, ורק כאשר לא יכול היה להמשיך ירד מן הרכב. את ההתקרבות של הנאשם אל הרכב לאחר הירי הוא מבקש לייחס לרצון לבדוק מדוע המנוח נותר ברכב ולא ל"ווידוא הריגה", והדבר אף שולל לשיטתו את קיומה של אדישות. בא כוח הנאשם הפנה בנוסף לארבעת חורי הכניסה של כדורי הרובה ברכב, שכולם אינם מלמדים על כוונה לפגוע בגופו של המנוח דווקא אלא ההיפך מכך.

202. לאחר תיקון 137 לחוק העונשין, והרפורמה בעבירות המתה, נקבעה עבירת הרצח הבסיסית, הכוללת את ההמתה מתוך כוונה ומתוך אדישות, כאשר העונש המרבי שנקבע בצידה הוא מאסר עולם. העבירה של המתה באדישות שבעבר נכללה בעבירת ההריגה, לפי סעיף 298 לחוק העונשין, בטרם התיקון, נכללת כעת בסעיף 300 (א) לחוק העונשין, שכורך את ההמתה בכוונה ובאדישות יחדיו.

203. על מנת להוכיח את כוונתו של הנאשם להביא למותו של הקורבן, יש להראות כי הנאשם צפה את התרחשות התוצאה הקטלנית, ורצה או שאף שהיא תתגשם. לפיכך, היסוד הנפשי מורכב משניים: מהמישור ההכרתי (סעיף 20(א) לחוק העונשין) - חזות או צפייה של מותו של הקורבן; ומהמישור החפצי (סעיף 20(א)(1) לחוק העונשין) - רצון להביא למותו של הקורבן. בכדי ללמוד על הלך רוחו של הנאשם, ניתן לפנות להנחות וחזקות שונות הנסמכות על הנסיבות האובייקטיביות של המקרה.

204. הלכת הצפיות מעוגנת בסעיף 20(ב) לחוק העונשין, שם נקבע, כי: "לענין כוונה, ראייה מראש את התרחשות התוצאות, כאפשרות קרובה לוודאי, כמוה כמטרה לגרמן." (ר' לענין זה את החלת הלכת הצפיות בעבירת הרצח לאחר תיקון 137 לחוק העונשין בע"פ 1213/21 **מסרשה משה וואסה נ' מדינת ישראל**, פסקה 13(11.08.22), שבו נדונה שאלת הכוונה אצל מי שירה כדור אחד מאקדח והביא למות הקורבן), לגישות השונות לעניין תחולתה של הלכת הצפיות על עבירת הרצח טרם תיקון 137, ר' ע"פ 7/97143 **פוליאקוב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נג(1) 289, 323 (1999) ומנגד ע"פ 5446/99 **אלימלך נ' מדינת ישראל**, פ"ד נו(4) 49, 58-59 (2002)).

205. במקרה דנן, יש לקבוע שהנאשם אכן צפה כאפשרות קרובה לוודאי שהירי שלו יביא למות המנוח, שכן מדובר בירי של לפחות ארבעה כדורים מטווח קרוב אל אדם הישוב ברכב, כאשר שניים מהם נורו אל דלת הנהג.

206. באשר לרצון להביא למותו של הקורבן, הרי שזה נלמד מ"חזקת הכוונה", לפיה אדם מוחזק כי התכוון לתוצאות הנובעות באופן טבעי ובהסתברות גבוהה ממעשיו. חזקה זו נלמדת מניסיון החיים והשכל הישר ומטרתה להוכיח קיומה של כוונה סובייקטיבית. הנאשם יכול לסתור חזקה זו באמצעות הבאת ראיה נוגדת או באמצעות הסבר מתקבל

על הדעת, אשר יעוררו ספק סביר. לצד החזקה גובשו מבחני עזר נוספים היכולים ללמד על קיומה של החלטה להמית בהתאמה לנסיבות המקרה. כך, בין היתר, יש לשקול את מספר הפגיעות בגוף הקורבן; מיקום הפגיעות; הכלי שבו נעשה שימוש; צורת המעשה; וחילופי דברים קודם למעשה (ע"פ 290/87 **עבדאללה סבאח נ' מדינת ישראל**, פ"ד מב(3) 358, 367 (1988); ע"פ 2202/08 **יבגני פסקו נ' מדינת ישראל**, פסקה 41 (7.3.2012)). ניתן גם למצוא חיזוק למסקנה כי התגבשה ההחלטה להמית בהתנהגות העושה לאחר המעשה (ע"פ 2286/14 **מיכאל גייבדנוב נ' מדינת ישראל**, פסקה 32 (23.11.2015)).

207. מכלול הראיות מלמד כאמור על קיומה של כוונה מצד הנאשם להביא למותו של המנוח - ירי של מספר כדורים לעבר רכב, בין היתר לכיוון מושב הנהג, מביא באופן טבעי ובהסתברות גבוהה למותו של היושב ברכב.

208. מסקנה זו מתחזקת ממספר היבטים: הנאשם ירה מספר כדורים, לכל הפחות ארבעה. אמנם, כפי שטען בא כוח הנאשם, אין מדובר ב"ריסוס" של הרכב, אך מנגד אין מדובר בכדור בודד, (וגם אם היה מדובר בכדור בודד די בכך כדי לחזק את המסקנה). אף האמצעי בו נעשה שימוש - נשק חם - מחזק את המסקנה שהנאשם התכוון להביא למותו של המנוח. לאלו יש להוסיף את התנהלותו של הנאשם לאחר הירי - הנאשם צעד לעבר הרכב כדי לראות מה אירע למנוח, ולאחר מכן נטש את הזירה, מבלי להתקשר לסיוע. הוא שבר את כרטיס הסיים של הטלפון הנייד שלו ולפי גרסתו בחקירה, ממנה חזר בעדותו, הוא שרף את בגדיו. מדובר בהתנהלות מחושבת של אדם שמבין את חומרת מעשיו, התנהלות שאינה מתאימה למי שטוען שירו עליו בעת שנסע, חשש לחייו ולכן נאלץ לירות באוויר.

209. איני מתעלם מהדברים שאמר הנאשם לדודתו, חیات ג'אבר, שעליהם הסתמכנו בהקשר אחר ולפיהם הוא התכוון לירות במנוח ברגליו. לכאורה, יש באמירה זו כדי להטיל ספק בקיומה של כוונה להביא למות המנוח אלא לפציעתו, אלא שאיני סבור כי די בהם כדי לשלול את קיומה של כוונה, שכן הנאשם התכחש באופן ברור לעצם הירי שלו על רכבו של המנוח. משהוכרע שהוא אכן ירה, קיים קושי לקבוע שהוא כיוון לפגוע ברגליו, כאשר הוא בעצמו לא טען שכך עשה. יתירה מכך, נראה כי בחינת הנאשם בשיחה עם הדודה, מלמדת כי הנאשם ביקש להתנצל על מה שהמשפחה עתידה לעבור כתוצאה מהמעשה וביקש במידת מה להצטייר כמי שלא רצה לגרום לתוצאה הקטלנית, וכי זו נגרמה בטעות, בכדי להמעיט מעוצמת הכעס עליו על מה שאירע.

210. לסיכום, יש לקבוע כי מתקיימים היסוד העובדתי והנפשי של עבירת הרצח בכוונה כנטען על ידי המאשימה.

הגנה עצמית

211. הנאשם טען לקיומה של הגנה עצמית, שחייבה אותו לנהוג כפי שנהג כדי לחלץ את עצמו מהסכנה אליה הוא נקלע, כאשר המנוח בעקבותיו, בני משפחתו מגיעים אחריו וכשהוא נתקע במהלך הבריחה כאשר לא יכול היה להשלים את הנסיעה, ואחד מאחייניו, נקלע לקושי בריאותי. לדידו, הדבר מקים את הסייג לאחריות פלילית הנובע מהגנה עצמית.

212. באת כוח המאשימה ביקשה לדחות את הטענה. לטענתה לא מתקיימים יסודות ההגנה העצמית ולא ניתן להלום מצב שבו הנאשם כופר בכך שירה, וטוען במקביל כי ירה לצורך הגנתו העצמית. בעניין זה נסמכה באת כוח המאשימה על ע"פ 3151/08 **יוסי דוידוב נ' מדינת ישראל** (26.5.2020) (להלן: עניין **דוידוב**).

213. אשר ליסודות ההגנה העצמית נטען כי אלה לא מתקיימים. המועד לבחינת ההגנה העצמית היא בסמוך למעשה. באותו שלב הנאשם לא עמד בסכנה מיידית, הוא יכול היה לברוח ברגל או בדרך אחרת; הוא יכול היה להפחיד את המנוח באמצעות ירי באוויר ולא נדרש ירי לעבר המנוח. באת כוח המאשימה הוסיפה כי בני משפחת המנוח נכנסו לתמונה לאחר התאונה ובשלב מאוחר יותר ולכן לא ניתן לייחס לנוכחותם את הירי במנוח. הפניה לרכב המנוח לאחר הירי אף היא פוגמת בחוזקה של הטענה להגנה עצמית.

214. לאחר בחינת טענות הצדדים הגעתי לכלל מסקנה כי אין לקבל את הטענה להגנה עצמית. הסייג לאחריות הפלילית בשל הגנה עצמית קבוע בסעיף 34 י' לחוק העונשין:

"לא יישא אדם באחריות פלילית למעשה שהיה דרוש באופן מיידי כדי להדוף תקיפה שלא כדין שנשקפה ממנה סכנה מוחשית של פגיעה בחייו, בחירותו, בגופו או ברכושו, שלו או של זולתו; ואולם, אין אדם פועל תוך הגנה עצמית מקום שהביא בהתנהגותו הפסולה לתקיפה תוך שהוא צופה מראש את אפשרות התפתחות הדברים."

215. לצורך התקיימות הסייג נדרשים שישה יסודות מצטברים (ע"פ 5266/05 **בוריס זלנסקי נ' מדינת ישראל**, פסקה 15 (22.2.2007) (להלן: עניין **זלנסקי**)).

א. יסוד הנחיצות - יסוד זה בוחן האם עמדו לנאשם חלופות אחרות זולת השימוש בכח כדי להגן על עצמו. הוא נחלק לשניים: נחיצות איכותית, הבוחנת האם עמדו בפני הטוען להגנה עצמית חלופות אחרות זולת השימוש בכוח על מנת להתגונן; ונחיצות כמותית, הבוחנת האם היה באפשרותו של הטוען להגן על עצמו בדרך שפגיעתה בתוקף הייתה פחותה (יורם רבין ויניב ואקי **דיני עונשין** 745 (מהדורה שנייה, 2010) (להלן: **דיני עונשין**)).

ב. יסוד המיידיות - דורש שמעשה ההתגוננות יתבצע רק מרגש שהוא דרוש באופן מיידי כדי להדוף את התקיפה, ויפסק משאינו נדרש עוד להשגת מטרה זו.

ג. המעשה נועד להדוף "תקיפה שלא כדין" - יסוד זה מבטא את הדרישה שמעשה ההגנה העצמית הוא מעשה התגוננות מפני תוקף ולא מעשה התקיפה באופיו.

ד. סכנה מוחשית לחייו, חירותו, גופו או רכושו של המתגונן - יסוד זה דורש שהסכנה מפניה מתגוננים לא תהיה "ערטילאית או רחוקה", אלא סכנה ממשית שקיימת הסתברות גבוהה שתתממש (ע"פ 1713/95 **פרידמן נ' מדינת ישראל**, פ"ד נ(1) 265, 273 (1996)).

ה. דרישת הפרופורציה (סבירות) - נדרש שמעשה ההתגוננות לא יגרום רעה גדולה יותר מזו שהמתגונן ביקש למנוע; יחס ראוי בין הנזק הצפוי מפעולת המגן לנזק הצפוי מהתקיפה (ע"פ 4191/05 **ארנולד אלטגאוז נ' מדינת ישראל**, פסקה 13 (25.10.2006)). עם זאת, נקבע שיסוד הפרופורציה לא מחייב שקילות, וכי ייתכנו נסיבות שבהן הפגיעה בתוקף במסגרת ההתגוננות תהיה חמורה מן הסיכון שפגיעה זו נועדה למנוע, ולא יישלל תנאי הפרופורציה; אולם, גם במקרה זה התגובה צריכה להיות סבירה בנסיבות העניין לשם הדיפת ההתקפה (עניין **זלנסקי**, פסקה 15).

ו. שלילת תחולת ההגנה במקרה שבו המתגונן "הביא בהתנהגותו הפסולה לתקיפה תוך שהוא צופה מראש את אפשרות התפתחות הדברים".

216. יישום העקרונות המנחים למקרה שלפנינו מלמד כי לא מתקיימות דרישות הנחיצות והסבירות. הנאשם יכול היה לברוח מהמקום תוך שהוא מאיים בנשק מבלי לעשות בו שימוש, ולמצער לירות באוויר ולא ברכבו של המנוח. חלופות אלה היו יכולות לאפשר לו להימלט רגלית או ברכב אחר מהמקום בסיוע הנשק שברשותו אף ללא הירי לעבר רכב המנוח, שממילא נתקע, ולא יכול היה להתקדם אלא במרדף רגלי. בהקשר זה, יש לדחות את דברי הנאשם בעדותו, לפיהם לא הייתה לו אפשרות לברוח, שכן אחיינו מוחמד התעלף כתוצאה מהתנגשות רכב המנוח ברכבו, ולכן היה עליו לפנותו תחילה לרכב האחר, ובזמן זה ירה באוויר. מהסרט (סרטון המכולת) עולה בבירור שהנאשם לא עסק בפניו אחיינו, ומיד עם ההתנגשות ברכבו יצא כשנשקו מכוון כלפי המנוח. לא זו אף זו, ירי של מספר כדורי רובה אינו מקיים את דרישת הפרופורציה שכן ניתן היה להסתפק בירי של כדור אחד בלבד שהיה מביא להרתעה ומאפשר את הבריחה מבלי להידרש לירי של מספר כדורים.

217. זאת ועוד, הנטל להוכחת סייג ההגנה העצמית מוטל על הנאשם. הנאשם לא הוכיח שאכן בוצע ירי לעברו. אף הטענה לפיה רדפו אחריו מספר רודפים ששניים מהם מצוידים בנשק לא נתמכה בדבר, ולכן, ממילא לא התקיימה סכנה מוחשית לחייו או גופו. כך גם לא נטען ולא הונח כל יסוד לקיומה של טעות במצב הדברים.

218. יצוין כי יש ממש בטענת המאשימה בדבר היעדר האפשרות לטעון לכך שנעשה ירי באוויר, ומצד אחר לטעון לכך שאם הירי היה לעבר הרכב הוא היה במסגרת הגנה עצמית. יפים לענייננו הדברים שנאמרו בע"פ 8498/07 **רג'בי נ' מדינת ישראל**, פסקה 5 (18.2.2008): "נאשם אינו יכול לטעון לשתי גרסאות עובדתיות חלופיות. לא ייתכן כי המערער יטען מחד גיסא לכך שלא ירה לכיוון בני המשפחה השנייה ומאידך גיסא יצדיק את היריות לכיוונם בטענה של הגנה עצמית" (ראו גם עניין **דוידוב**, בפסקה 22).

סיכום ביניים

219. על יסוד האמור, יש להרשיע את הנאשם בעבירה של רצח, שנגרם בכוונה.

עבירות הנשק

220. הנאשם הודה בעבירות של רכישת והחזקת נשק, וכן נשיאה והובלת נשק. טענת בא כוח הנאשם הייתה לקיומה של הגנת הצורך. הגנה זו מעוגנת בסעיף 34א לחוק העונשין, שקובע כי:

"לא יישא אדם באחריות פלילית למעשה שהיה דרוש באופן מיידי להצלת חייו, חירותו, גופו או רכושו, שלו או של זולתו, מסכנה מוחשית של פגיעה חמורה הנובעת ממצב דברים נתון בשעת המעשה, ולא היתה לו דרך אחרת אלא לעשותו."

221. תחולתה של ההגנה מותנית בחמישה תנאים מצטברים: המעשה היה דרוש באופן מיידי; הסכנה שהביאה לעשיית המעשה הייתה מוחשית; הפגיעה שאותה ביקש המעשה למנוע היא פגיעה חמורה באחד מהאינטרסים המנויים; בפני העושה לא עמדה חלופה אחרת מלבד המעשה; והמעשה מידתי ביחס לפגיעה החמורה הצפויה (ע"פ 7388/20 **עמירם בן אוליאל נ' מדינת ישראל**, פסקה 55 (1.9.2022)).

222. יישום תנאים אלה בעניינו מלמד שלא עומדת לנאשם הגנת הצורך, נוכח העובדה שבפניו עמדה חלופה אחרת מלבד רכישת הנשק ונשיאתו - והיא פנייה למשטרה. המקרה שהביא את הנאשם לרכישת הנשק אירע כשלושה חודשים טרם האירוע, זמן מספק בהחלט, וכך הוא ביחס למקרה הנוסף במכולת, שאירע, לפי דברי הנאשם, יומיים טרם האירוע. על הנאשם היה לפנות למשטרה ולא לקחת את החוק לידי באמצעות רכישת נשק בלתי חוקי, ונשיאתו לאחר מכן.

223. מתוך הלשון הברורה של הוראת סעיף 34א' ולפיה: "לא הייתה לו דרך אחרת אלא לעשותו", נלמד שעל העושה לתור אחר כל דרך אפשרית אחרת בטרם ינקוט את המעשה שבחר על מנת ליהנות מהגנת הצורך (**דיני עונשין**, בעמוד 777). טענת הנאשם בהקשר זה לפיה לא פנה למשטרה משום שאין לה שליטה באזור הכפר עקב אינה יכולה להתקבל ולא ניתן להכשיר באמצעות הגנת הצורך, מצב שבו אזרח הסבור שרשויות החוק אינן מתפקדות כראוי ייקח את החוק לידי וירכוש נשק באופן בלתי חוקי על מנת להגן על עצמו, ויעשה בו שימוש.

שימוש ברכב ללא רשות

224. הנאשם הודה בשימוש ברכב היונדאי ללא רשות הבעלים, אך טען להגנת הצורך. גם במקרה זה הגנת הצורך איננה חלה. אמנם, כפי שהעיד מוראף, הנאשם ניסה להניע את רכבו ללא הצלחה, אך בפני הנאשם עמדה חלופה אחרת מלבד נטילת היונדאי - מנוסה רגלית. נוכח דחיית גרסת הנאשם לריבוי רודפים אחריו, ובהם בניו של המנוח, אין מנוס מן המסקנה שהיה לנאשם פרק זמן מספיק לעשות כן. זאת, גם לפי חלון הזמנים הצר ביותר - הנמתח בין סוף ביצוע הירי לבין הגעת הראשון מבני משפחתו של המנוח לזירה, בנו אהמד.

סיכום

225. על יסוד כל האמור אני מציע לחברי:

להרשיע את הנאשם בעבירות הבאות:

רצח (שנגרם בכוונה) - לפי סעיף 300(א) לחוק העונשין
רכישה והחזקת נשק - לפי סעיף 144 (א) לחוק העונשין,
נשיאה והובלת נשק - לפי סעיף 144 (ב) לחוק העונשין,
שימוש ברכב ללא רשות - לפי סעיף 413ג' סיפא לחוק העונשין.

לזכות את הנאשם מהעבירה הבאה:

ירי מנשק חם באזור מגורים - לפי סעיף 340 (ב)(1) לחוק העונשין.

ארנון דראל, סגן נשיא

השופט א' אברבנאל:

אני מסכים

אלי אברבנאל, שופט

השופטת ח' זנדברג:

אני מסכימה

חיה זנדברג, שופטת

הוחלט פה אחד להרשיע את הנאשם בעבירות הבאות: רצח (שנגרם בכוונה) - לפי סעיף 300(א) לחוק העונשין רכישה והחזקת נשק - לפי סעיף 144 (א) לחוק העונשין, נשיאה והובלת נשק - לפי סעיף 144 (ב) לחוק העונשין, שימוש ברכב ללא רשות - לפי סעיף 413ג' סיפא לחוק העונשין; ולזכות את הנאשם מהעבירה הבאה: ירי מנשק חם באזור מגורים - לפי סעיף 340 (ב)(1) לחוק העונשין.

ניתנה היום, כ' בכסלו, התשפ"ג, 14.12.2022, במעמד הצדדים

חיה זנדברג, שופטת

**אלי אברבנאל,
שופט**

ארנון דראל, סגן נשיא

עמוד 44

